

TPYUU U KÓPU DÉ Nmî Mî ngê Njon u ngópu kópuni dyuu tpyó

Dini ghi n:ii ngê Yesu Kédisu a pwene, a pii wo, u Mî ka kee wo, yi ngwo m:ââ podoy:a mî loo, Lóma lede knî y:oo Njedusalem u ngwo a pw:oo ngópu, Chóó Lémi u ngomo myedê pw:oo ngópu, Nju pi yilí tp:oo témi tap vya ngópu.

U kuwó dini ghi ngê m:ââ myoy:a mê limi mî loo, Lóma tpémi Yesu u yoo yi p:uu dnye d:uu. Yi ngwo yi yéli y:oo Yesu u dyépi Njon mgîmî ngópu, dyámê w:uu ngmê mbêmê dy:ââ ngópu, u pi Patímos. Njon y:i doo ya, nmî Mî ngê kópu ndîi yilí y:i u ngópu tpyé too. Njon ngê yi kópu yilí m:uu too, kópu yilí mye ny:ee too, u ngwo d:êê too. Dêpwo dpî, daa wóó k:oo yi kópu yilí m:uu too. Yélini Yesu ka yi ngwo dnye kélîmî yi l:êê dîy:o d:êê too, nmî l:êê dîy:o mye d:êê too. Mgongo danêmbum ntee anyiné w:ee, Njon ngê kópuni m:uu too, yinté dpo w:ee tóó.

U kakê mê chámêchámê u kópu dyuu

¹ Kópuni daa kêmakêma adnyi pyodopyodo, nmî Mî ngê Yesu Kédisu ka a kêma too. Yesu ngê u dpodo pyu Njon ka enjel ngmê dy:ââ ngê, yi kópu yilí u kwo u ngwo mîné kêma too. Yesu ngê u yi doo kwo, A dpodo pyu yoo yi lama yi kópu dny:oo ya. ² Chóó Lémi mupwo Yesu Kédisu y:oo kópuni Njon ka a kêma tumo, Njon ngê u nkwo d:êê too, dêpwo k:omodanê. ³ Nmî Lémi u kópu dyuu ala, daa pi ngmê u kópu dyuu. N:ii knî y:oo yoo yi ngêédí

adnya a kpââ dé, n:ii knî y:oo adnyi nyêmî dé, yi gha vy:o adnyi yiyé dé, yi kópu dyuu ngê yi yéli wa ngee té, yi gha dmi wa pywáí té. Wa ngee té, mu kópu u díy:o ala kópu dé daa kêmakêma a pyodopyodo té.

Njon ngê Yesu u yoo u ngwo kwuno too

⁴Nê Njon, Yesu u yoo knî ye nînê d:êê, yélini p:aa pyudu knî yi kwo a pyede, Esiya Wee u kwo.

Nmî Mî nmye choo a vuywo, nmyi nuw:o dmi ngmidi ngê myechoo a pyépi. Yi pini ala ngwo a tóó, dye ghi yintómu doo a ya, chedê ngê daawa pyódu. U Ghê Dmi nmye myechoo a vuywo, ghéni dmi n:ii u ngîma wunê kwo, myenté dpodo pyudu a dódó ngê. ⁵Yesu Kédisu nmye myechoo a vuywo, pini n:ii ngê nmî Mî u kópu dyuu ntênê nmo a ñuwo. Yi pini nmî Mî ngê kpêênî mwiyé a pyidu ngê, dyámê mbêmê king yintómu yi kada pini ngê pyódu ngê.

Nmî nuu ghi dmi nódo a tóó, wêê n:ii p:uu pwii wo, nmî dono chedê too. ⁶Kóó k:oo kaa nmoo, nmî king ngê pyodo. Kêlî pini ngê pyódu nmoo. U Mî Chóó Lémi wéni pee ngê a tóó, mgîdí u yoo t:anê pee ngê a pyede, yi kéli kaa nmoo. U yi u ngwo a kwo, A yoo knî y:oo kn:aa yéli a ka myedé diyédiyé kalê téne. Pi knî y:oo dny:oo chaa kîgha, u wêdêwêdê myedny:oo chaa kîgha, chedê ngê kîngê pyódu. Yinté choo ya.

⁷Ngî m:uu yó. Nkalî too pee dmi mbêmê kiyedé pwiyé knî. Pi yintómu knî y:oo yi ngwolo knî y:oo wa m:uu ngmê, pi kuwa daangmêwa ghê. U yoo yintómu knî yi k:ii wanmî m:uu, n:ii knî y:oo kîdosi ñedê vya ngópu amye m:uu ngmê. Dyámê mbêmê

yoo yintómu u l:êê dîy:o adnyi mbê. Yi kópu daawa têd:a, ndêndê ngê wa pyódu. *

⁸ Kada pini ndêndê, Chóó Lémi, dye ghi yintómu doo a ya, ala ngwo a tóó, chedê ngê daawa pyódu. Yi pini u wêdêwêdê mo daa mu tp:oo komo, apu, Kn:ââ nê chópu, nkoo an:uu yé.

Njon ngê nmî Lémi u ngwo módu

⁹ Nê nmyi mbwó Njon, Yesu kóó k:oo a k:ii nmo wee. U l:êê dîy:o a k:ii myino mgîni vyîmî té. Chóó Lémi u kópu dyuu pi knî ye noon:aa tpaê, Yesu p:uu kópuni nî m:uu too, ye myenoon:aa tpaê dé. Yi kópu u l:êê dîy:o Lóma lede knî y:oo mgîmî noo, ala dyámê w:uu Patîmos mbwa k:oo até mî km:êê noo. ¹⁰ Nmî Lémi u wo ngê u Ghê Dmi mbêmê nmî Lémi noo chaa kîgha. Yi ngwo dnye ndîi ngmêni nyongo, a kuwó a mbwolo. Dpuwo dpodombiy:e ntee anyi wuu, yi dnyeni yinté nî nyongo, ¹¹ a ka pê, Kópuni nye mumu té, dpî d:êê té, yi puku dmi a yoo knî ye dpî dy:ââ ngi, yélini ala p:aani pyudu knî yi kwo a pyede. A ka pê, Epeso ngmê, Símmêna myomo, Pêêkamîm pyolo, Taiyataida podo, Sadis limo, Piladelípiya wono, Leyodisiya pii.

¹² A kuwó nî diyé wo, nê, Pini n:ii a ka wunê mbumu, nî m:uu. Y:aa vyu wo, lam pyudu nî módu, yi kwo têdê kwo têdê dnye kwo. Yi lam pyudu knî nkól ngê l:âmo tumo. ¹³ Yi kélî ghê pi ntee pini ngmêni módu, u kpídí u mbwo ngmêdoo ya, u dî yu dmyeno doon:aa ya. U mbalêti yodo p:uu ngmêdoo t:a, nkól ntee tpile. ¹⁴ U mbodo gh:aa dmi d:ud:umbiy:e kpaapîkpaapî, koo ntee kpaapîkpaapî, mye yinté. Ngwolo dê ndiya ndyuw:e puu ntee

* **1:7:** Mát 24:30; Dpodo 1:11

tpile dê. ¹⁵ Nkéli chêêpî pee ntee wunê wuu mbele yédi, yu dê yinté myedpîmo a wuu mbele. Mbwaa paa t:ââ ntee wunê dpudu yédi, u dnye mye yinté. ¹⁶ U wéni pee kóó ngê pudu pyudu doo tpyé. L:êê taa u kwo ngmêdoo kwo, wope núwo, wope mye núwo. Kââdí dpodombiy:e ntee a pil:apil:a yédi, kwodo ng:oo dmi mye yinté. ¹⁷ Dini ghi n:ii ngê nî módu, yu km:ee ní dyimê wo, mbwee ntóó ntee tpile ngê nî pyodo. Kóó wéni peeni a p:uu yó, a ka pê, Namê nkîngê. A ka pê, Kn:ââ nê chópu, nkoo an:uu yé. ¹⁸ A ka pê, Nê Ghê u Kn:ââ. A ka pê, K:omo tpile nî pwene, ngmênê a ghê mê t:a, mēdaanî pw:onu, dye ghi yintómu anî ya. A ka pê, Pwopwo a yi yodo u maknopwo nî yó. A ka pê, A yoo yélini a pwopwo té, amênî pyidu té, a ka pê, Kwéli a pyede, yi ghi u keñe u kii a ngópu a tóó, keñe y:e wanî kpêmî. ¹⁹ A ka pê, Kópuni nye mumu té, dpî d:êê té. A ka pê, Yi kópu woni ala ngwo a pyodopyodo té, woni dîyo wa pyaa dmi. ²⁰ A ka pê, Pudú pyudu knî n:ii a wéni pee kêê yedê chi m:uu té, lam pyudu knî n:ii yi kwo tédê kwo tédê chi m:uu té, yi nt:u kópu dê nga n:aa tpaê dê. A ka pê, Lam pyudu knî yi kwo tédê yi nt:u kópu ala, a yoo pyudu, yi p:aani pyudu knî yi kwo a pyede. A ka pê, Pudú pyudu knî yi nt:u kópu, yi kada pini yoo.

2

Nmî Lémi ngê Epeso tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

¹ Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Epeso wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi. Yípi, N:ii ngê pudu pyudu knî u wéni pee kóó ngê

a tpyé té, lam pyudu knî yi vy:o a m:i, yi pini u kópu dyuu ala. * ² Yipi, Kópuni nmyinê d:uud:uu tumo, u lama dé. Yipi, U lama a tóó, dpodombiy:e nmyinê dpodo nyédi, u l:êê dîy:o dono myenmyinê vyîmî tumo. Yipi, Yoo dono yi wépi dmi nmyi pwaa ngópu, k:omo dyépi yoo nmyi mya tumo, nmyimo, Ka k:omodanê té. * ³ Yipi, U l:êê dîy:o dono nmyee a vyîmî dé, dpîp:e kede dniye. ⁴⁻⁶ Yipi, Nikólas u yoo knî y:oo kópuni a d:uud:uu tumo, doo u nuu u kópu ngê ntee a pyede, daa nmyi nuu u kópu ngê yinté mye pyede. Yipi, Ngmênê nê ngê nmyi dono kópu ngmêda pyw:oo, u nuu ghi nmyi nódo mwiyé ntee doo a ya, ala ngwo mêdaa yinté. Yipi, Kwéli dmyinê ghay dmi, y:i dmyinê nuw:o. Yipi, Nmyi dono a kuwo tóó, mwiyé ntee nmyee a paa, yinté myedmyinê paa. Yipi, Nmyi dono daanmyinê kuwo t:oo, ye nmye wa a lê, nmyi lam u kwo tédê wa a y:oo, nmyi lam mêdaadî dnyednye.

⁷ Yipi, U mî u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyî, n:i ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yipi, nê ngê yi yélini u ntââ ngê wa pyódu té, Chóó Lémi u myângo vy:o adnyin:aa ya, yini n:i Ghê u Kn:ââ, kîgha adnyin:aa pîpî dé. *

Nmî Lémi ngê Sîmêêna tpémi ye kópuni dy:ââ ngé

⁸ Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Sîmêêna wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

* **2:1:** Tpyuu 1:16,20 * **2:2:** 1 Njon 4:1 * **2:7:** Gen 2:9;
Tpyuu 22:1-2,14

Yipi, N:ii ngê kn:ââ a chópu, nkoo amîmî yé, pwene, mêdê pii wo, ghê mê t:a, ala u kópu dyuu. *

⁹ Yipi, Dononi nmyinê vyîmî tumo, u lama dé. Yipi, K:omo tpile nmyi nté ndapî pyile njini, ngmênê kópuni d:ud:umbiy:e mb:aamb:aa, nmyi p:uu a t:a. Yipi, Yélini y:oo yinê ye Nmo Nju tpémi, u lama a tóó, yi yéli nmyi p:uu a peede tpapê nyédi, ngmênê yi yéli daa ndéndê ngê Nju tpémi, Setan u yoo vy:o a wee. * ¹⁰ Yipi, Kópuni yilî yi l:êê díy:o daa kêmakêma anmyi mgîñî vyîmî, yi kópu knî yi p:uu nkîngê ngê kêê kîdangê t:ee ngmê. Yipi, Ala kópu dpî ny:ee yó. Yipi, Setan nmyi p:uu adí d:uu, wa tókó nmyo, knî ngmê mbwa k:oo wa km:êê té, wo y:a anmyin:aa mgîñî vyîmî. Yipi, K:omo tpile nê u l:êê díy:o wa vya nmyo, ngmênê nangê mb:ii, ghê kamî ngê wa pwila nmyo. *

¹¹ Yipi, U Mî u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyî, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yipi, yi yéli myombó mêdaawa pw:oo dmi. *

Nmî Lémi ngê Pêêkamîm tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

¹² Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Pêêkamîm wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

Yipi, Pini n:ii u ngópu l:êê taa a tóó, wope núwo, wope mye núwo, ala u kópu dyuu. * ¹³ Yipi, Kwéli

* **2:8:** Tpyuu 1:17-18 * **2:9:** Njems 2:5; Lóma 2:28-29; Tpyuu 3:9 * **2:10:** Mát 10:28; 2 Tim 4:8; Njems 1:12 * **2:11:** Tpyuu 20:14; 21:8 * **2:12:** Tpyuu 1:16; Hipîlu 4:12

nmye pyede, u lama, Setan u pi ndîî ngê y:i dê pyódu. Yipi, Nê ka ntênê nmye kêlîmî té. Yipi, K:omo tpile Setan kwéli a tóó, nê u dpodo pyu ndêndê Antipas nmyi vy:o vya ngópu, ngmênê yi ngwo dpîp:e mb:ii noo. ¹⁴ Yipi, Ngmênê nê ngê nmyi kópu knî ngmêkêda pyw:oo. Yipi, Mbalaam ngê Mbalak ló dini ntee a ndiye kwólu, Yisîléli tpémi u ngwo a lvêédí too, tpile tp:oo n:ii k:omo yâpwo ka a y:ee tumo, ma tumo, pyââ ti tédê mye núw:o tumo, yipi, nmyi vy:o pi knî ngmê yinté kópu knî yi p:uu a ndiye té. * ¹⁵ Yipi, Myenté nmyi vy:o pi knî ngmê Nikólas u yoo knî yi p:uu a ndiye té. ¹⁶ Yipi, Nmyi dono a kuwo tóó. Yipi, Daanmyiné kuwo t:oo, ye lîmîlîmî ngê nmye wa a lê, l:êê taa n:ii u kwo a kwo, u ngwo amî vya nmyo. *

¹⁷ Yipi, U Mî u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyî, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yipi, yi yéli kóó k:oo wa kaa té, ngmee u nté, ntini n:ii u pi mana, ye amî y:oo. Yipi, Yi yéli ye ngmêngmênté chêêpî kpaapîkpaapî knî ye angmê y:oo, chêêpîni knî yi p:uu yi pi dmi kamî ngê wa d:êê té. Yipi, Yi pi kamî dmi pi ngmê u lama daadnyi ya, yi mo yi lama adnyi ya.

Nmî Lémi ngê Taiyataida tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

¹⁸ Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Taiyataida wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

* **2:14:** Num 25:1-9; 31:16 * **2:16:** Tpyuu 1:16; 19:15

Yipi, Ala Chóó Lémi Tp:oo u kópu dyuu, pini n:ii ngwolo dê ndiya ndyuw:e puu dê, nkéli chêêpî pee ntee wunê wuu mbele yédi, yu dê yinté myewumê wuu mbele mo. * ¹⁹ Yipi, Kópuni nmyinê d:uud:uu tumo, u lama. Yipi, U lama a tóó, u kwo nmye kélîmî té. Yipi, U lama mye tóó, nmyi nuu ghi dmi numo nódo a tóó, pi knî ye mb:aamb:aa ngê nmye vuywo té. Yipi, U lama a tóó, nmyi pi ka vuywo mwiyé ntee doo a ya, ala ngwo mēdaa yinté, ndîi ngê dê pyódu. ²⁰ Yipi, Ngmênê nê ngê nmyi kópu ngmēda pyw:oo. Yipi, Pyópuni u pi Njesîpel, pyópuni ngê ngmênê u kwo Chóó Lémi u komo a kapî ngê, yipi, lukwe díy:o yi pyópu ngê nê u yoo a ndiye kîgha té, u ngwo a pyââ ti nyédi, tpile tp:oo n:ii k:omo yâpwo u l:êê díy:o dpî nk:êê ngmê, myoo ma ngmê. ²¹ Yipi, Nê ngê dye ghi ka dówodówo, yi pyópu ngê u dono u ngwo a kuwo téne, ngmênê u yi u ngwo daa kwo, Mââ ti nî yé. ²² Yipi, Mbii ndîi u ngwo ngmêwunê t:emî. Yipi, Yélini u maadî a kwo nyédi, yi dono daawa a kuwo t:oo, ye mgînî vyîmî ndîi myewunê pyw:emî ngmê. ²³ Yipi, Nê ngê yi pyópu u yoo mye vyee té. Yipi, Dini ghi n:ii ngê a pwopwo té, pi yintómu yi lama wa yââ, a wo, Nê ngê yoo yi gha dmi u lama dé, yi nuw:o dmi mye u lama dé. Yipi, Nmyo ngmêngmênté nê ngê nmyi dpodo knî yi díy:o wa pwila nmyo.

²⁴ A ka pê, Yélini yi pyópu p:uu a ndiye té, yiné ye Setan u tumu kópu ndîi dé yi p:uu a ndiye té. A ka pê, Taiyataida tpémi yélini yi tumu kópu knî yi p:uu dēdnyimo a ndiye, a ka pê, ala kópu ye dpî vyî ngi, yipi, Nê ngê nmyi dpodo ndîi ngê dêwunê

* **2:18:** Tpyuu 1:14-15

pyépi, u kwo ntênê dmyinê kêlîmî, ²⁵ u nuu u kópu dé yidmyinê d:uud:uu dé, u dí wéni n:ii ngê wa a diyé. ²⁶⁻²⁷ A ka pê, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, a nuu u kópu dé adnyi d:uud:uu dé, u dí wéni n:ii ngê anê diyé, a ka pê, M:aa ngê wêdêwêdêni a ka a kpo, yi wêdêwêdê ye amy:aa y:oo. A ka pê, Pi dyêêdî yintómu yi kada pini ngê wanî pyódu té. A ka pê, King knî y:oo kiyé ntee a tpyé tumo, nkéli chêêpî u kiyé yinté amyednyi tpyé dé. A ka pê, Y:amî d:ââ nkichi pee ngê ntee anyi pwââ, yoo dono koo dyuu ngê yinté wa pyódu t:oo. * ²⁸ A ka pê, Mywe dpodombiy:e ntee a dnyednye, yi pi dmi ndîi ngê yinté wanî pyódu té. *

²⁹ A ka pê, M:aa u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyi, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

3

Nmî Lémi ngê Sadis tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

¹ Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Sadis wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

Yipi, Pini n:ii ngîma Chóó Lémi u Ghê Dmi a kwo, ghéni dmi n:ii ngê dpodo pyudu a dódó ngê, myenté pini n:ii ngê puudu pyudu a tpyé, ala u kópu dyuu. Yipi, Kópuni nmye d:uud:uu tumo, u lama dé. Yipi, Pi knî ye yinê ye nmyi ghê dmi a pyede, ngmênê wunê nmyi pw:oo dniye. * ² Yipi, Nê u Yâpwo ngê dpodoni ñedê kaa nmyoo, u lama a tóo yi dpodo tédê nmye mgeemgee té. Yipi, A

* **2:26-27:** Psalm 2:8-9 * **2:28:** Tpyuu 22:16 * **3:1:** Tpyuu 1:4,16

pîi dmyeno. Yipi, Nmyi kêlîmî daa kêmakêma a pwoŋwo. Yipi, Mê wêdêwêdê kalê yó. ³Yipi, Kópuni nmyinê pyw:ee ngópu, kópuni nmyinê ny:ee tumo, dmyinê nuw:onuw:o dé, myedmyinê d:uud:uu dé, nmyi dono a kuwo tóó. Yipi, Nê u kópu daanmyi ny:ee knomomê, ye daa nmyi lama kpáápi k:ii nmye wa t:aa, wa ngwéti nmyo, wamye kpada nmyo. * ⁴Yipi, Sadis tpémi, nmyi vy:o pi ngmê knî y:oo yi gha dmi tupwótupwó ngê daa pyódu tumo. Yipi, Yi yéli ye kpîdî kpaapîkpaapî wanî y:ee té, yi k:ii anmî m:ii, mu kópu u dîy:o a nuu u kópu ye d:uud:uu tumo. * ⁵Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yi yéli kpîdî kpaapîkpaapî dmi kêlê adnyi m:ii. Yipi, Yi yéli yi ghê dmi a t:a, yi pi dmi mbóó p:uu myewunê pyede. Yipi, Nê ngê yi yéli yi pi dmi daawa vya té. Yipi, M:aa u ngîma, u enjel yoo mye yi ngîma, nê ngê yi wépi dmi daawa puwâ. *

⁶Yipi, U Mî u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyî, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

Nmî Lémi ngê Piladelîpiya tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

⁷Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Piladelîpiya wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

Yipi, N:ii p:uu dono daa t:a, k:omodanê kópu myedaa t:a, ala u kópu dyuu. Yipi, Yi pini king Dépidi ntee pini, keñe u kii ka tpyé. Yipi, Keñe dpî kpêmî, doo u ntââ pi ngmê ngê mēdaawa kuwo, dpî

* **3:3:** 1 Tes 5:2

* **3:4:** Njuda 1:22-23

* **3:5:** Tpyuu 7:9;

Luukí 10:20

kuwo, doo u ntââ pi ngmê ngê mêdaawa kpêmî. *

⁸ Yipi, Kópuni nmye d:uud:uu t:oo, u lama dé. Yipi, K:omo tpile nmyi wêdêwêdê daa ndîi, ngmênê u dnye nmye nyêmî ngópu, dpîp:e mb:ii ngópu. Yipi, Keñe nmye da kpêmî, doo u ntââ pi ngê daawa kuwo. ⁹ Ala kópu dpî ny:ee yó. Yipi, Yélini y:oo yinê ye, Nmo Nju tpémi, a k:omodanê té, daa ndêndê ngê Nju tpémi, Setan u yoo vy:o a wee. Yipi, Yi yéli nmyi yi yodo u maknopwo wa yé té, yi yi mbodo dmi ngê k:ame nmye wa ghê dmi, yi lama u ngwo wa yââ, awo, Nê nódo yi nuu ghi dmi a tóo. *

¹⁰ Yipi, Nê u dnye nmye nyêmî ngópu, u l:êê dîy:o dono nmyinê vyîmî tumo, yipi, yi kópu u l:êê dîy:o dono ndîi vyîmî têdê wada a ngêêpî nmyo, dini ghi n:ii ngê Setan ngê dyámê mbêmê pi yintómu ada a tókótókó. ¹¹ Yipi, Nê daa kêmakêma wunê diyédiyé. Yipi, Kópuni nmyi ny:ee tumo, dmyinê tpyé dé, máádini p:uu nmye wee, nangê kn:aadi. Yipi, Pi ngê kn:aa máádi p:uu kîngê kaa nmyo, kminté p:aa mb:aa daanmy:uu taa dmi. ¹² Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yipi, nê ngê yi yéli k:ââ pââ ngê wa pyódu té, u Yâpwo u ngomo p:uu wa kaa té, yi yéli y:oo yi ngomo mêdaawa a kuwo ngmê. Yipi, Nê ngê u Yâpwo u pi yi yéli yi p:uu wa d:êê, chóo u pi kamî yi p:uu wamye d:êê. Yipi, U Yâpwo u p:aa, Njedusalem kamî, mbóo p:uu wa a ndê. Yipi, Nê ngê yi p:aani u pi yi yéli yi p:uu wamye d:êê. *

¹³ Yipi, U Mí u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyî, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

* **3:7:** Is 22:22 * **3:9:** Is 60:14 * **3:12:** Tpyuu 14:1

Nmî Lémi ngê Leyodisiya tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

¹⁴ Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Leyodisiya wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

Yipi, Pini n:ii p:uu k:omodanê kópu d:ud:umbiy:e daa t:a, ala u kópu dyuu. Yipi, Yi pini ngê u Mî u kópu dyuu ntênê nmye a núwo, daangmê kn:aadi ngê. Yipi, U Mî ngê tpile yintómu l:âmo ngê, yi kada pini ngê pyódu ngê. * ¹⁵ Yipi, Kópuni nmye d:uud:uu tumo, u lama dé. Yipi, Ntii nmyi mênê daa tóó, kuu nyi nmyi mênê myedaa tóó, u kwo pwópwó ngê nmye pyede. Yipi, U yi u ngwo daa kwo, Pwópwó ngê nmyi ya. *

¹⁶ Yipi, Yi kópu u l:êê dîy:o wamê kwada kalê nmyo.

¹⁷ Yipi, Ala kópu nmye tpapê ngópu, nmyimo, Nmo ndáápi dé, mb:aamb:aa ngê nmo pyede, tpile yilí u ntââ mbêmê myino pyede. Yipi, Nmyi lama daa tóó, dnyinté nmye pyede, nmyo ngópuch:anê yoo, nmyo pinté yoo, kn:ââ mbwii nmye pyede, nmyi ngwolo dmi kâpwe dé. * ¹⁸ Yipi, Ala kópu a ny:ee yó. Yipi, Nkól n:ii p:uu dyââpe daa t:a, u kwo ngmê pwila yó, ndêndê ngê ndáápi ngê u ngwo anmyi pyaa dmi. Yipi, Kpídí kpaapíkpaapî knî u kwo ngmê pwila yó, kn:ââ mbwii mēdaapídmyinê m:ii, mywenemywene tēdē pi knî y:oo mēdaapaa m:uu nmyinê. Yipi, Yi komo knî u kwo ngmēdpî pwila yó, nmyi ngîma pēdē vyilē tóó, yélí u ngwo paa m:uu yó. * ¹⁹ Yipi, Yélini yi nuu ghi dmi nódo a tóó, a kpadakpada too, a wátiwáti too. Yipi, Nmyi dono a

* **3:14:** Tpyuu 19:11; Kílosa 1:15 * **3:15:** Lóma 12:11 * **3:17:** Luukí 12:21; Njems 2:5 * **3:18:** Is 55:1

kuwo tóó, dpodombiy:e p:uu dmyinê dpodo, nmyi nuu u dpodo ngê choo ya. * ²⁰ Yipi, Ala kópu ny:ee yó. Yipi, Nê keñe t:âmo ka kwo, ka depedepe. Yipi, N:ii ngê u dnye wa ny:oo, keñe u kwo wa a kpêmî, yi ngomo k:oo wa kee, nipi adpî ya kmaapî. * ²¹ A ka pê, Dono a yi yodo u maknopwo ntee nî yó, M:aa u nkîgh:ê ntee n:uu yaa wo, yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yi yéli a nkîgh:ê yinté amî yaa dmi. *

²² A ka pê, M:aa u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyi, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

4

Nmî Mî u ngwo a chaa kîgha ngópu, mbóó p:uu

¹ U kuwó dini ghi ngê y:aa vyu wo, keñe kpêmî ngmê mbóó p:uu nî módu. Pini n:ii u dnye dpuwo k:ii mwiyé nî nyongo, myombó u dnye m:aa nyongo, a ka pê, Al:ii a kee. A ka pê, Kópuni díyo a pyodopyodo té, ngópu n:aa tpyuu té. ² Yi ngwo nê, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê até dê mgîmî nê. Yi ngwo nmî Mî kwéli a tóó, mbóó p:uu, u ya tédê nî módu. * ³ Pini n:ii y:i doo ya, kwodo ng:oo dmi doo dnyednye, mtyemtye mye yi kuu yââ. Yi kêlî ghê ntii ghi ngê a yina ngê. Yi ntii ghi yi kuu yââ. * ⁴ Nmî Mî u yoo yi kada pini myoy:a mê páádi nmî Mî a yina ngópu, yi ya tédê dmi yi mbêmê dnye ya. Yi kpîdî dmi kpaapîkpaapî dé, yi mbêmê kîdon knî ngmêdoo kwo, nkól ngê l:âmo too. King ntee

* **3:19:** Hipîlu 12:7; 1 Kódin 11:32 * **3:20:** Njon 14:23 * **3:21:** Mát 19:28 * **4:2:** Is 6:1 * **4:3:** Ezek 1:28

pini ngê u ngwo pyaa dniye. * ⁵ Nmî Mî kwéli doo ya, límî y:i doo kílíkílí, mwini y:i myedoo mbumu, dnye ndîi yilí nî nyongo. Nmî Mî u kada pywápé k:iî ntee tpile pyudu nî módu. Yi pywápé pyudu knî, nmî Mî u Ghê Dmi. ⁶ Nmî Mî u kada tpile m:uu nî módu, ntii ntee tpile, kââyikuu yidoo kwo, tpile p:uu dêpwo pyodopyodo.

Nmî Mî kwéli doo ya, tpile tp:oo páádi knî y:oo a yina ngópu. Yi tpile tp:oo páádi knî yi p:uu ngwolo daa ngmidi doo kwo, yi kada yilí, yi kuwó mye yilí.

* ⁷ Mwiyémwiyé tpile tp:oo layóni ntee tpile, myomoni pudumakó ntee tpile, pyoloni kwodo ng:oo dmi, pi u kwodo ng:oo dmi ntee yinté, podoni maalí ntee tpile, doo mgalê. ⁸ Yi tpile tp:oo páádi knî yi núupee wéniwéni dé. Yi núupee knî yi p:uu ngwolo yilí doo kwo, k:oo ntee, kuwa mye yinté. W:êênî mgídi vy:o dye ghi yintómu a wéti nyédi, daawa yé ngmê, apu,

Nmî Yâpwo Lémi ndîi,
u wêdêwêdê mu daamo tp:ook:omo.

Dyââpe p:uu daa t:a,
dono p:uu daa t:a,
k:omodanê p:uu myedaa t:a.

Dye ghi yintómu doo a ya,
ala ngwo a tóó,

chedê ngê daawa pyódu. *

⁹ Pini n:ii chedê ngê daawa pyódu, nmî Mî, dini ghi n:ii ngê yi tpile tp:oo páádi knî y:oo a chaa kîgha ngópu, a kwunokwuno ngópu, u pi a kmîmî ngópu, ¹⁰ yi ngwo kada pini myoy:a mê páádi knî

* **4:4:** Mát 19:28; Luukí 22:30

* **4:6:** Ezek 1:5-10

* **4:8:** Is

kwodokwodombiy:e k:ame u kwo dpî ghê dmi. Yi mbêmê kîdon dpo y:ee t:oo, u kada dpî kéé t:oo, dpo, Dp:oo king yoo, pini n:ii chedê ngê daawa pyôdu, vyîlo yi pini yi king ndêndê. A wéti nyédi, kwodpo,

¹¹ Nmî Lémi, nmî Yâpwo,
 U p:o dpî yé, nmo chaa kîgha ngi,
 mî nmo kmîmî,
 mu kópu u dîy:o ngwêdêwêdê ndîî.
 Tpile yilî yintómu ñyóó nyi l:âmo ngê,
 ñyóó l:êê dîy:o a pyede,
 yi ghê dmi mye pyede.

5

Kópuni dyuu nmî Mî ngê wunê a ngmo ngê Njon ngê u ngwo módu

¹ Yi ngwo nmî Mî u wéni pee kóó yedê puku pee daadîî ngmênî módu, kmongo ngmê. K:oo d:êê ngmê, kuwa mye d:êê ngmê. Chââ vyi ntee anyi kââ, yi puku pee p:uu chââ u l:ii pyudu doo ya, doo u ntââ pi ngê yi puku pee daapî pywálî ngê. ² Yi ngwo enjel wêdêwêdê ngmênî módu, dpodombiy:e mbwóó wo, apê, N:uu ngmê u ntââ, chââ u l:ii wa pwaa té, puku pee wa pywálî? ³ Ngmênê u pi dêpwo ya mbóó p:uu, dyámê mbêmê dêpwo ya, têpê u maknopwo myedêpwo ya. Pini n:ii puku pee pywálîpywálî u ntââ, u kpââ ngê mye u ntââ, yinté pini dêpwo ya. ⁴ Wod:oo mbê nê puwâ, mu kópu u dîy:o pi ngmê ngê yi puku pee daapî pywálî ngê, myedaapêdê kp:aa ngê. ⁵ Yi ngwo kada pini ngmê ngê a ka pê, Namê mbê. A ka pê, Ngî vyu. A ka pê, Layoni ntee pini, pini n:ii Njuda u tii nedê mî chópu, Dépidi ntee pini, yi pini mbodo mudu y:i dê

yââ, u ntââ chââ u l:ii pyudu knî yinë a pwapî té, yi puku pee u ngwo a pywálîpywálî.

⁶ Yi ngwo nmî Mî u nkîgh:ê sipi tp:oo ngmênî módu, tpile tp:oo páádi knî y:oo a yina dumo, kada pini knî y:oo myedê yina dumo. Yi sipi tp:oo wunê mwo a vya ngópu, mêtê pii wo. Mbêmê dp:anê pyudu doo kwo, ngwolo mye pyudu. Yi dp:anê pyudu knî yi nt:u kópu, u wêdêwêdê ndîi, mu daamu tp:ook:omo. Yi ngwolo pyudu knî, nmî Mî u Ghê Dmi, n:ii dyámê wope wope a dy:ââ ngê. * ⁷ Yi sipi tp:oo nmî Mî ka loo, u wéni pee kóó yedê puku pee a ngópu. ⁸ Dini ghi n:ii ngê yi puku pee kwulo a ngópu, tpile tp:oo páádi knî, kada pini myoy:a mêtê páádi knî yi k:ii sipi tp:oo ka kwodokwodombiy:e k:ame ghê dniye. Mtyîmî kuu ngmêngmênté dnye tpyé dé, n:ii nkól ngê l:âmo tumo. Yi mtyîmî dpudu ntee doo a koko, nmî Mî u yoo yi ngêpê dmi yinté a koko yédi. Kada pini knî y:oo wéti u tpile dé ngmêngmênté myednye tpyé dé, dnye vyeé dé, nmî Mî u ngwo dnye chaa kîgha.

* ⁹ Sipi tp:oo dnye chaa kîgha, wéti kamî ngmêdnya a ng:êênî, kópu,

U p:o chi yé, puku pee cha ngee,
u ntââ chââ u l:ii nye pwapî té,
mu kópu u díy:o a vya nyoo,
wêê n:ii m̄:uu a pwii wo,
yoo dyêédî yintómu knî yi vy:o
pi yilí u ngwo nye pwila too,
nmî Mî u yoo vy:o nyi kaa too.
Yi yéli yi kn:ââ daa ngmidi,
yi dnye daa ngmidi,

* **5:6:** Zech 4:10 * **5:8:** Tpyuu 8:3-4; 15:2; Psalm 141:2

yi too pee daa ngmidi,
 yi dyámê pee daa ngmidi. *
¹⁰ Nmî Yâpwo kóó k:oo nyi kaa too,
 u dnye a nyêmî ngópu.
 Kêlî pini ngê nyi pyódu too.
 Nmî Mî wêni pee ngê a tóó,
 mgîdí u yoo t:anê pee ngê a pyede, yi kêlî nyi kaa
 too.
 Dyámê u tpile yilî yi yi yodo u maknopwo a
 pyede. *

*Enjel knî y:oo nmî Mî mupwo u ngwo dnye chaa
 kîgha dê*

¹¹ Myombó m:aa vyu wo, enjel yilî tp:oo témi tap
 nî módu, yono yono yono yono y:a dé. Nmî Mî a
 yina ngópu, tpile tp:oo páádi knî a yina tumo, kada
 pini yoo myedê yina tumo. ¹² Dpodombiy:e dnye
 wéti, apu,

Sipi tp:oo n:ii a vya ngópu, nmo chaa kîgha,
 doo u ntâa tumu daanmî ya.

U wêdêwêdê ndîi, u nuw:o ndîi, tpile yilî yintómu
 u nêni dé.

U pi ndîi, nmo chââchââ, myeno chaa kîgha.

¹³ Noo ng:aa, nê, Tpileni yintómu mbóó p:uu a
 tóó, dyámê mbêmê a tóó, dyámê u maknopwo a
 tóó, ntii u mênê a tóó, nê, tpileni yintómu dyámê
 wope wope a tóó, ka wéti té, apu,

Nmî Mî nmo chaa kîgha,
 sipi tp:oo myino chaa kîgha.

Apu, Yi pi dê ndîi dê, yi wêdêwêdê mye ndîi,
 nmo chââchââ dê, myino chaa kîgha dê,
 chedê ngê daawa pyódu.

* **5:9:** Psalm 98:1 * **5:10:** Is 61:6; Tpyuu 20:6; 22:5; 1 Pita 2:9

¹⁴ Yi ngwo tpile tp:oo páádi knî y:oo apê, Yinté choo ya, wod:oo kada pini yoo nmî Mî ka myenté sipi tp:oo ka kwodokwodombiy:e k:ame ye ghê dniye.

6

Njon ngê Yesu u dpodo u kêâ u ngwo módu

¹ Chââ u l:ii pyudu knî n:ii dé puku pee p:uu dnye ya, sipi tp:oo ngê mwiyéni a ngópu pwââ. Yi ngwo yi tpile tp:oo páádi knî yi vy:o mwiyéni u dnye ní nyongo, mwini k:ii mbwolo, apê, A pwiyé.

* ² Yi ngwo y:aa vyu wo, hósi kpaapîkpaapî ngmênî módu. Pini n:ii pyipwo doo ya, u kaa taa kumo doo tpyé dê. Nmî Mî ngê yi pini mbêmê kîdon ngmê kêâ, u ngwo nê w:ee ngê, nê, Mbodo mudu y:i dé yââ. L:êê têdê dy:ââ ngê. A lama doo ya, Mbodo mudu y:i amî yââ. *

³ Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê chââ u l:ii myomoni pwââ, tpile tp:oo myomoni u dnye ní nyongo, apê, A pwiyé. ⁴ Hósi kuwa m:uu a pwii wo, mtyemtye. Pini n:ii pyipwo doo ya, nmî Mî ngê taa ndî u kwo ngmê y:ângo, kwo, Dyámê mbêmê yoo chin:aa chámêchámê dé, numo p:uu dny:oon:aa l:êê. *

⁵ Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê chââ u l:ii pyoloni pwââ, tpile tp:oo pyoloni u dnye ní nyongo, apê, A pwiyé. Y:aa vyu wo, hósi kpêdêkpêdê ngmênî módu. Pini n:ii pyipwo doo ya, yi pini ngê tpile pywupwi u skél kumo ngmêdoo tpyé. ⁶ Yi tpile tp:oo páádi knî yi vy:o dnye ngmênî nyongo, yi pini

* **6:1:** Tpyuu 5:1 * **6:2:** Tpyuu 19:11; Njon 16:33 * **6:4:** Mát 10:34

ka kwo, Dyámê mbêmê m:uu nyi ghêê we. Kwo, Witi u pywuu d:ud:umbiy:e dp:uu km:êê ngi, deeté u pywuu pee tp:oo dp:uu km:êê ngi, ngmênê olipi wulu wain yi pywuu dê nangê km:êê dê. *

⁷ Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê chââ u l:ii podoni pwââ, tpile tp:oo podoni u dnye nî nyongo, apê, A pwiyé. ⁸ Y:aa vyu wo, hósí m:uu nî módu, u pââ k:ii ch:ii yââ. Pini n:ii pyipwo doo ya, u pi Pwopwo. Yi hósí pyipwo pi m:uu doo ya, u pi, Pi ntóó kmênêkmênê. Nmî Mí ngê yepê, Dyámê mbêmê pi yintómu yoo páádi ngê dí pyódu té, yoo ngmê dpî yi yodo u maknopwo dí yé té, woni yoo pyile knî yi p:uu kêê nangê yé. Yepê, Yélini dpo d:a kê té, taa ngê woni dp:uu vya tóó, woni knî dómudómu tédê paa pw:oo dniye, woni knî mbii ngê paa nt:ââ téne, woni knî kiye u tpile tp:oo knî y:oo paa ma téne. *

⁹ Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê chââ u l:ii limoni pwââ, yélini nmî Lémi u l:êê dîy:o vya tumo, nî m:uu too. Pi knî y:oo vya tumo, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi u kópu dyuu dnya a tpapê dé, Yesu p:uu danêmbum myedaa yé ngópu. Mtyîmî nk:êênî tédê u nkîgh:ê dnye kwo, ¹⁰ dpodombiy:e dnye kââ, nmî Mí ka kópu, Nmî Lémi ndîî, dono m:uu daa t:a, k:omodanê m:uu myedaa t:a. Kópu, Angêntoo dye ghi anmî t:ââ, u dí dyámê mbêmê tpémi u ngwo wanyi kóté kalê té, n:ii knî y:oo a vya nmoo, nmî ntââ dmi y:e anyiné vy:u? * ¹¹ Yi ngwo kpîdí kpaapíkpaapî ngmêngmênté ye y:ângo, yepê, Daa ndîî la ghi tp:oo dmyiné t:ââ, dmyiné ghê vyîmî.

* **6:6:** Luukí 6:20; Njems 2:5 * **6:8:** Ezek 14:21; Luukí 21:9-11

* **6:10:** Tpyuu 16:5-7; Deut 32:43

Yepê, Pi knî y:oo ntee a vya nmyoo, nmyi tâdê mbwó woni wamye vya t:oo. Yepê, Yi yéli yintómu dmyinê t:âât:ââ dé, nmyi ntââ dmi u ngwo anê vy:u.

¹² Sipi tp:oo ngê chââ u l:ii wononi a ngópu mye pwââ. Yi ngwo dyámê pê dpodombiy:e doo ghêdê, kââdî dêpwo pil:apil:a, mgîdî a ghay wo. D:ââ d:ud:umbiy:e mtyemtye ngê pyodo, wêê kuu ngê pyodo. * ¹³ Yópu ndîi ngê kéme vyi ntee dpo kpê, mbóó p:uu pudu yinté a ghay dniye, dyámê mbêmê mê dyimê dniye. ¹⁴ Kmaapî u pala ntee anyinê kmongo, mbóó yinté anyi pwiyé wo. Mbu mbodo yintómu, dyámê w:uu yintómu yi kwo têtê dmi a kuwo tumo. ¹⁵ Yi ngwo pi yintómu nkîngê mbê dniye, king yoo, kada pini yoo, lede yoo yi kada pini yoo, ndáápi yoo, l:âmo dy:ââ yoo, yélini yi pi dmi ndîi dé, yélini yi pi dmi têtê dé, pi yintómu nkîngê mbê dniye, mbu mbodo knî yi maknopwo kpomo knî yi mênê dnyen:aa mbwolombwolo, ¹⁶ mbu knî ye dnye kââ, chêêpî kpiyé knî ye myednye kââ, yipu, Nmî pwo a ghay dmyeno, ngmo nmédi, yipu, Yâpwo ndîi ngê kîngê m:uu nmo, sipi tp:oo ngê myekîngê kpada nmo. ¹⁷ Yipu, Yi wo ndîi atédê d:ii, ntââ nmo wunê vyîmî ngmê, u vyîmî nmo doo u ntââ.

7

Nmî Mî ngê chââ u l:ii u yoo knî yi p:uu u ngwo t:ângo

¹ U kuwó dini ghi ngê enjel páádi nî módu, dyámê mbêmê wope wope dnye kwo. Ngmê ngê nt:eemi

* **6:12:** Mát 24:29-31

doo a tpyé, myomoni ngê mbyw:a doo a tpyé, pyoloni ngê chaa yópu doo a tpyé, podoni ngê kpâpu yópu doo a tpyé. Dnye tpyé dé, mu kópu u díy:o apê, Yi yópu knî y:oo dyámê pê ghêlí k:ii wa dyênê ngmê, ntii ghêlí k:ii wa dyênê ngmê, kpî yi ghêlí k:ii wa dyênê t:oo. ² Yi ngwo enjel m:uu nî módu. Kââdí kwéli dpo kee, yi kêténi a kee wo, chââ u l:ii t:emî u tpile kumu ngmêdoo tpyé. U yi u ngwo doo kwo, Yâpwoni ghê a t:a, u yoo knî yi p:uu u chââ u l:ii nî t:oo. Enjel páádi knî ye dpodombiy:e mbwolo, yepê, Chóó Lémi ngê u ntââ ngê dê pyódu nmyo, u ntââ dyámê pê yópu ngê anmyi dyênê ngmê, ntii anmyi dyênê ngmê, kpî yi amy:ee dyênê t:oo, ³ ngmênê ghêlí k:ii nangê dyênê té. Yepê, Nmî Yâpwo p:uu dpodo pyu yoo yi kêpa u chââ u l:ii mwiyé t:ee téme. Yepê, Yi l:ii u l:êê díy:o yópu ndîê ngê daapaa dyênê téne. * ⁴ Yélini yi kêpa nmî Mî u l:ii t:ee ngópu, Yisíléli tpémi yi yoo dyêédí y:a mê miyó knî yi vy:o yéli. Pi yilî tp:oo témi tap, 144,000.

⁵ Njuda u yoo vy:o 12,000

Lupen u yoo vy:o 12,000

Nkadî u yoo vy:o 12,000

⁶ Ase u yoo vy:o 12,000

Napítali u yoo vy:o 12,000

Manasa u yoo vy:o 12,000

⁷ Simiyón u yoo vy:o 12,000

Lipi u yoo vy:o 12,000

Isaka u yoo vy:o 12,000

⁸ Sepulun u yoo vy:o 12,000

Njósép u yoo vy:o 12,000

* **7:3:** Ezek 9:4,6; Epeso 1:13-14; Tpyuu 9:4; 14:3-5

Mbenjîmîn u yoo vy:o 12,000
Yi yéli yi kêpa nmî Mî u chââ u l:ii t:ee tumo.

Njon ngê nmî Mî u yoo u ngwo módu

⁹ U kuwó dini ghi ngê pi yilî tp:oo témi tap nî módu, doo u ntââ pi ngê daapêdê kp:aa too. Pi dyêêdí yintómu yi yéli yi vy:o doo kwo, yi kn:ââ daa ngmidi, yi dnye daa ngmidi, yi too pee daa ngmidi, yi dyámê pee daa ngmidi. Kpîdí kpaapîkpaapî dmi yi mbwo yedoo ya, dpumo nkoo dmi kumo dnye tpyé dé, yi gha dmi mb:aamb:aa ngê doo ya, nmî Mî mupwo yi kada dnyen:aa kwo, u ngwo dnye chaa kîgha dê. * ¹⁰ Dpodombiy:e dnye kââ, apu, Nmî Yâpwo chaa kîgha koo. Apu, Pi yintómu yu yodo u maknopwo a pyede. Apu, Sipi tp:oo u k:ii kópu ndîi ngmê d:uu ngópu, Setan kwulo y:oo a pwaa nmoo. ¹¹ Tpile tp:oo páádi knî y:oo nmî Mî a yina ngópu, kada pini myoy:a mê páádi knî y:oo a yina ngópu, enjel knî y:oo myedê yina ngópu. Kwodokwodombiy:e k:ame u kwo ghê dniye, nmî Mî dnye chaa kîgha, ¹² apu, Nmî Yâpwo ntênê nmo chaa kîgha, nmo chââchââ, myeno kwunokwuno. Apu, U pi ndîi, u nuw:o ndîi, u wêdêwêdê mye ndîi. Apu, U chaa kîgha daanmî yé, chedê ngê daawa pyódu. Apu, Ndé kópu yila.

¹³ Kada pini ngmê a ka póo wo, a ka pê, Kî yéli kpîdí kpaapîkpaapî dmi kêlê ka ngeme, a ka pê, nangê lónté yéli, anyi da ndê dmi? * ¹⁴ Kwono, A lémi, lama ka tóo, daa a lama yéli. A ka pê, Kî yéli y:oo dono ndîi dnya a vyîmî dé, dèpê kede dniye. A ka pê, Yi kpîdí dmi sipi tp:oo u wêê ngê a ghêê

* **7:9:** Tpyuu 5:9 * **7:13:** Tpyuu 7:9

tumo, kpaapíkpaapí ngê u ngwo pyaa dniye. * ¹⁵ A ka pê, Yi kópu u l:êê díy:o Chóó Lémi ngîma a wee, u yâpwo ghê, a ka pê, w:êênî mgídî vy:o a chaa kígha ngópu. A ka pê, Nmî Mî ngê kóó k:oo wa kaa té, ye adí vyuwo. ¹⁶ A ka pê, Dómu ngê mêdaawa ngee té, mbwaa ngê myedaawa ngee té. A ka pê, Kââdí ndîi vy:o mêdaadnyi m:ii, myedaawa dyênê té, ¹⁷ mu kópu u díy:o sipi tp:oo ngê yinê adí yenê dé, yi kada wa ghê, ye adí vyuwo, dpuwó nuu mb:aa ye amîné kêma té, mbwááni n:ii ghê a t:a, y:i adnyin:aa ndanî. A ka pê, Yinté ye adín:aa vyuwo, nmî Mî ngê yi ngemi pwo dmi yi ngîma wa pyi té. *

8

Sipi tp:oo ngê châa u l:ii piini u ngwo pwâa

¹ Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê châa u l:ii piini pwâa, yélini mbóó p:uu nî módu, tumu dnye ya. Kââdí liy:aa n:êê ngmê, tumu dnye ya. ² Yi ngwo enjel pyudu nî módu, nmî Mî u ngîma dnye kwo. Dpuwo pyudu ye y:ângo.

³ Enjel m:uu nî módu, nmî Mî ngîma mtyîmî nk:êênî tédê doon:aa kwo. Nkól ngê mtyîmî d:ââ kumu ngmêdoo tpyé. Nmî Lémi ngê mtyîmî kuu ndîi u kwo ngmê y:ângo, kwo, Ala mtyîmî kuu dpî nk:êê ngi, a yoo yi ngêpê dmi mb:aamb:aa ngê u ngwo paa pyaa we. * ⁴ Nmî Mî ngîma doo kwo, yi mtyîmî doo nk:êênî. Dpudu doo koko, nmî Mî u yoo yi ngêpê dmi myedoo koko. ⁵ U kuwó dini ghi ngê enjel ngê mtyîmî d:ââ a y:ângo, mtyîmî nk:êênî u ndyuw:e puu dyuu k:oo ntówo, dyámê mbêmê a pii

* **7:14:** Mát 24:21 * **7:17:** Tpyuu 21:4; Njon 10:11; Psalm 23:2;

Is 25:8 * **8:3:** Tpyuu 5:8; 9:13; Ex 30:1-3

ngê. Yi ngwo mwini dnye mbumu, lîmî doo kîlîkîlî, dnye ndîi yilî nî nyongo, têpê myedoo ghêdê.

Enjel knî y:oo dpuwo u ngwo wêê tumo

⁶ Yi ngwo enjel pyudu knî y:oo yi dpuwo pyudu knî a ngî tumo, yi wupî u l:êê dîy:o kumu mbee tumo.

⁷ Dini ghi n:ii ngê mwiyémwiyé enjel ngê u dpuwo wóó, ghêêpwima ntee tpile yilî dyámê mbêmê a ghay dniye, ndyuw:e wêê kwodonkwodo myedê ghay knopwo. Dyámê pee ngmê dyênê wo, woni pee dê daa dyênê knopwo. N:ii dyênê wo, ndê ngê kpî yi yintómu ma too, mbiye kuu mye ndîi. *

⁸ Dini ghi n:ii ngê enjel myomoni ngê u dpuwo wóó, mbu ntee tpile ngmênî módu, ndyuw:e k:ii doo pîpî. Yi tpile nt:ee mî dyimê wo, ntii ghi mî dyênê ngê, woni dê daa dyênê doo. N:ii dyênê ngê, wêê ngê pyodo, * ⁹ tpileni nt:ee a m:ii té u ngwo pw:oo dniye, nkélini y:i dnye mbêpê, mye dyênê dniye.

¹⁰ Dini ghi n:ii ngê enjel pyoloni ngê u dpuwo wóó, pudu ndîi ngmênî módu, pywápê k:ii doo pîpî. Mbóó p:uu a ghay wo, dyámê mbêmê mî dyimê wo. Yi dyámê pee u ngwo dyênê ngê, woni dê daa dyênê doo. N:ii dyênê ngê, mbwaa dyênê too, dpuwó nuu mye dyênê too. ¹¹ Yi mbwááni dmi ló ngê pyaa dniye, pi yilî u ngwo loko too. Yi pudu u pi, Ló.

¹² Dini ghi n:ii ngê enjel podoni ngê u dpuwo wóó, d:ââ kââdî, pudu knî yi k:ii, pee tp:oo dyênê dniye. W:êênî u ghi ngmê, kââdî dêpwo pil:apil:a,

* **8:7:** Ex 9:23-26; Joel 2:30 * **8:8:** Ex 7:20-21

wo ghi woni dê yi kwo, doo pil:apil:a. Mgîdî vy:o myenté. Mgîdî ghi ngmê ngê d:ââ dêpwo dnyednye, pudu knî myedêdnye dnyednye. Woni ghi dê yi kwo d:ââ pudu knî dnye dnyednye.

¹³ U kuwó dini ghi ngê y:aa vyu wo, maalî mbóó p:uu tââ ngmênî módu, doo mgalê. Dpodombiy:e doo mbumu, apu, Ayi! Ayi! Apu, Dyámê mbêmê tpémi. Apu, Dini ghi n:ii ngê wu enjel pyile knî y:oo yi dpuwo dmi wa wêê t:oo, nmyi ya d:ud:umbiy:e dono ngê wa pyódu. Apu, Ayi! *

9

Setan u ngwo a ghay wo

Luukî 10:17-18

¹ Dini ghi n:ii ngê enjel limoni ngê u dpuwo wóó, pudu ngmênî módu, n:ii mbóó p:uu mwiyé mwo a ghay wo, dyámê mbêmê mwiyé mî dyimê wo. Kmêna dono mbwa k:oo kwéli dnye kwo, mgî k:oo, keñe u kii yi pudu ngê a ngêêdî, kumu doo tpyé. ² Yi keñe yi kpêmî ngê, dpudu ndîi u mênê a pwii wo, mbóó p:uu kee wo, kââdî dnyinté doo pil:apil:a, mbóó mgîdîmgîdî ngê pyodo. ³ Kpele ntee tpile yilî yi dpudu w:uu u mênê dyámê mbêmê a ghêpê dniye. Té tpuu ngê pi ntee dpî kiye, yi kpele ntee tpile kiye u ntââ ngê yinté mye pyaa dniye. * ⁴ Yi kada pini ngê mbiye ye kwódu ngê, kpî yi ye kwódu doo, nté wo yi wo ye mye kwódu too. Yepê, Yélini yi kêpa Yâpwo ndîi u chââ u l:ii daa t:a, dmyinên:aa kiyekiye dé. * ⁵ Nmî Lémi ngê yi vyee ye kwódu ngê, ngmênê yi kiyekiye ye daa kwódu ngê, d:ââ

* **8:13:** Tpyuu 9:12; 11:14 * **9:3:** Ex 10:12,15 * **9:4:** Epeso 1:13-14; Tpyuu 7:3

limi pîdny:oo mgîni vyîmî. Mg:ee ngê pi ntee dpî kiye, ó té ngê pi ntee myoo kiye, yi dpududpudu mye yintoo. ⁶ Yi d:ââ limi knî yi k:oo, yélini adnyi kiyekiye dé, u yi y:e adî kwo, Nmî pw:oo dmi, ngmênê doo u ntââ daawa pw:oo dmi. Adnyi mgîni vyîmî, ala kópu adnyi tpapê, awo, U yi nmo a kwo, Nmî pw:oo dmi, ngmênê wa dêê dmi, daawa pw:oo dmi.

⁷ Pi knî y:oo l:êê u l:êê dîy:o hósi ntee dpî kpîlê t:oo, yi kpele dé yinté dnye kwo, hósi knî yi nâmo a ghê dniye. Yi mbodo dmi, pi mbodo ntee tpile dé, yi mbêmê kîdon dnye kwo, nkól ngê l:âmo tumo.

⁸ Yi mbodo yââ vyi ndîi dé, yi nyóó dmi mye ndîi dé, layóni nyóó dmi ntee dé. ⁹ Nkéli chêêpî káped:ê yi yodo p:uu dnye ya. Yópu ndîi ntee dpo pwópu, yi kpele dé yi núupee dmi yinté myednye dpudu.

¹⁰ Té tpuu ngê pi ntee dpî kiye, yi tpuu mye yinté dé, yoo u ngwo adnyin:aa kiyekiye dé, d:ââ limi knî yi k:oo. ¹¹ Mgî k:oo kwéli a ndê dniye, yi ghi u kada pini ngê yi kpele dé yinê a dy:ââ too, yi king ngê a tóó. Yi pini enjel dono ngê doo a ya, Hipîlu dnye ngê u pi Apadono. Kîdiki dnye ngê u pi Apoliyon, u nt:u kópu, Pi dyede pyu.

¹² Wu nkîngê u kópu ngmê, mê miyó maadí kîyedê kwo. *

Nmî Lémi ngê pi knî ye l:êê u ngwo daa kwódu ngê

¹³ Dini ghi n:ii ngê enjel wononi ngê u dpuwo wóó, dnye ngmênî nyongo. Mtyîmî nk:êênî tédê n:ii nmî Mî u kada a kwo, dp:anê páadi knî yi kéli ghê yi dnyeni yi kéténi a ndê wo. ¹⁴ Enjel wononi, n:ii ngê u dpuwo wóó, yi dnyeni ngê yi

* **9:12:** Tpyuu 8:13

enjel ka kwo, Mbwaa ndîi n:ii Mbápilon kee wo, Yupîdétis, nmî Lémi ngê enjel dono páádi knî y:i wunê a kudu too. Kwo, Nyi pywálî té, dny:oon:aa dpodo. ¹⁵ Nmî Lémi ngê wunê a kudu too, apê, Yoo l:êê têdê ghêlî k:ii wa dyênê t:oo. Apê, M:aani n:ii k:oo adnyin:aa dpodo, d:a ngmidi, myenté d:âmu n:ii k:oo adnyin:aa dpodo, wéni n:ii ngê adnyin:aa dpodo, kââdî liy:aa n:ii ngê adnyin:aa dpodo, yi dîni ghi knî d:a ngmidi té. Apê, Dpodo kn:ââ dîni ghi n:ii ngê wa chaa ngmê, dyámê mbêmê yoo wa chámê t:oo, yoo pyile ngê wa pyódu t:oo, yoo ngmê l:êê têdê wa vya ngmê, yoo woni dê daawa vya d:oo. Yi ngwo enjel wononi ngê yi enjel dono páádi knî mî pywálî too. Yi dpodo kn:ââ chaa ngópu, lede yilî tp:oo témi tap l:êê têdê dy:ââ tumo. ¹⁶ Yi lede yoo hósi pyipwo dnyen:aa l:êê, yilî tp:oo témi tap. N:ii ngê a kp:aa too, a ka pê, my:oo yono yono, yono yoño yoño, yono yono y:a. (200,000,000) ¹⁷⁻¹⁸ Yi ngwo yi lede yoo nî m:uu too, káped:ê yi yodo p:uu dnye ya, mtyemtye dé, k:ii chíi yââ k:ii ntee dé, myenté mbóó káámi kîgha ngê ntee dpî pyódu, yinté dé. Layóni mbodo ntee a kwo, hósi knî yi mbodo yinté dnye kwo. Yi kwo ndê dóó dpudu kwodonkwodo dpodombiy:e dnya a pyuwopyuwuwo, yoo u ngwo dnye nk:êênî dé. Yoo dyêêdî ngmê mî chedê ngópu, yoo woni dê daa vya dumo. ¹⁹ Yi hósi knî yi wêdêwêdê yi komo t:âmo doon:aa ya, yi tpuuwo myedoon:aa ya, mu kópu u dîy:o yi tpuu tpile pê ntee tpile dé, yi mbodo dmi myednye kwo, pi u ngwo dnye kiyekiye dé, u ngwo myednye pwpowwo.

²⁰ Yélini yi l:êê têdê daa pw:oo dniye, yi dono dêpê kuwo tumo. Kmêna ka ngêpê daa yé ngópu,

k:omo yâpwo knî ye myednye ngêpê. Yi yâpwo dé yi chóo woni nkól ngê l:âmo tumo, woni silîpê ngê l:âmo tumo, woni nkichi pee ngê l:âmo tumo, woni chêêpî ngê l:âmo tumo, woni yi pee ngê l:âmo tumo. K:omo tpile yi yâpwo dé daa vuywo nyédi, dnye daa nyêmî ngópu, myedaa paambwi nyédi, ngmênê yi yéli y:oo a chââchââ tumo, ye a ngêpê nyédi. * ²¹ Yi dono daa yé ngópu, pi vyee nkwépinkwépi daa yé ngópu, pyââ ti mââ ti daa yé ngópu, kpaa myedaa yé ngópu, yi dono knî yi l:êê dîy:o tpée kópu myedaa vyi ngópu.

10

Njon ngê nmî Mî u puku pee u ngwo ndîi

¹ Yi ngwo enjel m:uu nî módu, u wêdêwêdê ndîi. Mbóó p:uu a ndê wo, p:ââ p:ââ doo a wupwo. Nkalí too pee dmi u kpîdí ngê pyódu ngê, ntii ghi u pwo ngmêdoo kwo, kwódo ng:oo dmi kââdí ntee tpile, yu dê ndyuw:e k:iî dpîmo dnyednye. ² Puku pee kumu ngmêdoo tpyé, daa kmongo ngmê. Dini ghi n:iî ngê a ghêpê wo, yu wéni peeni ntii mbêmê kââ, t:anê peeni dyámê mbêmê kââ. ³ Layóni dpodom-biy:e ntee a kââ yédi, yi ngwo dpodom-biy:e yinté ka wo. Yi ka wo, mwini pyudu knî y:oo u dnye dpodom-biy:e a péli ngópu. ⁴ Nê, Yi kópu nî d:êê, ngmênê pi dnye mbóó p:uu ngmênî nyongo, a ka pé, Mwini pyudu knî y:oo kópuni dê vyi ngmê, nangê d:êê, tumu kópu ngê choo ya.

⁵ Enjel n:iî ntii dyámê yi mbêmê doo kwo, kóo wéni peeni mbóó p:uu kââ, ⁶ nmî Mî u pi ngê kpaa wo, apê, Pini n:iî chedê ngê daawa pyódu, myenté

* **9:20:** Tpyuu 16:9,11; 1 Kódin 10:20

pini n:ii ngê mbóó dyámê l:âmo doo, ntii l:âmo ngê, tpileni yi ghê a pyede mye l:âmo too, apê, yi pini u pi ngê n:aa kpaá, apê, Chóó Lémi médaadí t:ââ, ⁷ ngmênê dini ghi n:ii ngê enjel piini ngê u dpuwo wa wuu, Chóó Lémi ngê u tumu kópu dyuu yi ngwo wa pywálí. Apê, Yi tumu kópu dyuu u komo kapî pyu knî ye wunê a vyi too, yélini p:uu dnya a dpodo.

⁸ Pini n:ii mbóó p:uu mwiyé a ka a mbwolo, myombó u dnye m:aa nyongo, a ka pê, Enjel n:ii ntii dyámê yi mbêmê a kwo, puku pee n:ii kumu a tpyé, kwulo nyinê ngépi. ⁹ Wod:oo yi enjel ka ní loo, kwono, Ye puku pee a ka a ki. A ka pê, A kélê a ngépi, ma ngi. A ka pê, Ngwo mty:aamty:aa ngê a pyodopyodo, ngmênê díyo nga a dpududpudu kîgha. ¹⁰ Enjel kwulo puku pee yinî ngópu, ní ndîi. A kwo mty:aamty:aa ngê pyodo, y:aa nt:uu ngê, ngmênê díyo a km:oo dpududpudu kwólu. ¹¹ Yi ngwo a ka pê, Chóó Lémi u komo ntee nyoo a kapî, myombó mêchin:aa kapî. A ka pê, King knî yi p:uu chin:aa mbumu, yoo yilí yi p:uu myechin:aa mbumu. A ka pê, Yélini yi dnye daa ngmidi, yi dyámê pee myedaa ngmidi, yi yéli yi p:uu myechin:aa mbumu.

11

N:ii knî y:oo nmî Lémi u komo a kapî ngópu

¹ Nmî Lémi ngê kiyé a ka ngma a kpo, a ka pê, Chóó Lémi u ngomo angêndy:ââ, ye kiyé ngê u mti nyinê ngépi, kpêê yiyé tédê u mti myedo ngépi. A ka pe, Yi ngomo k:oo yélini a ngêpê té, dpo kp:aa ngi. ² A ka pê, Ngomo kuwa ghini n:ii mbwa kalê

ngmê, u mti nangê ngee, mu kópu u dîy:o M:aa ngê yi ghi mgîdí u yoo knî ye dê y:oo. A ka pê, P:aani n:ii u nuu u p:aa, ye myedê y:oo, m:ââ pyile n:êê m:uu yi p:aani yi yi yodo u maknopwo a tóó. * ³ A ka pê, Yi dini ghi ngê a komo kapî pyu dê u ntââ ngê ana a pyépi dê, m:ââ pyile n:êê m:uu pi knî ye a p:uu ntênê adpîn:aa danê. A ka pê, Kpîdí chaa ngmê dê yi kêlê adpî m:ii, yoo yi l:êê dîy:o adpî mbê, yewo, Tpéé kópu vyi yó, nmyi dono a kuwo tóó. *

⁴ Yi tpódu nté kn:ââ olipi ntee tpile dê, myenté lam ntee tpile dê, n:ii dê dyámê u kada pini u ngîma a kwo mo. * ⁵ N:ii ka yi tpódu a diya mo, u yi u ngwo a kwo, Nî vya dê, ndê dóó yi kwo dpwii, yi pini u ngwo dpî vya ngmê. ⁶ Ilacha ngê Chóó Lémi u wêdêwêdê mgîdí u yoo yi ngópu ntee a tpyó, yi tpódu mye yinté dê, u ntââ ngê a tóó mo, mbóó ka dpî kwódu ngmê, kópu, Tpii kîdangê ghay, yed:oo d:uudpo ghay. U ntââ ngê mye tóó mo, dini ghi n:ii ngê u yi y:e adî kwo knomomê, Mgîdí u yoo nyi kpada té, ye Mósisi ngê Yichip tpémi ntee kpada too, yinté amye kpada t:oo. Mbwaa wêê kuu ngê wa pyódu ngmê, kpadakpada u kópu yilî wamyé d:uu ngmê. * ⁷ Kiye u tpile tp:oo n:ii mgî k:oo a pwii wo, yi tpódu yi p:uu adî l:êê. Dini ghi n:ii ngê nmî Lémi p:uu danê machedê ngê wa pyódu ngmê, yi tpile tp:oo yi pwo wa lê, wa vya dê. * ⁸ Yi Lémi p:aani n:ii kîdosi ínedê t:ee ngópu, yi ntóó dê kââ puu ghê yi p:aani adpî ya. Yi p:aani ndîê Sodom ntee

* **11:2:** Luukí 21:24; Tpyuu 12:6; 13:5 * **11:3:** Mak 6:7; Luukí 10:1 * **11:4:** Zech 4:11,14 * **11:6:** 1 Kings 17:1; 18:1; Njems 5:17-18; Luukí 4:25; 18:8 * **11:7:** Tpyuu 12:17; 13:1,7; 17:8

p:aani ngê pyodo, myenté Yichip ntee p:aani ngê mye pyodo. Chóó Lémi ngê yi p:aani tpémi dnyinté daawa kpada té. ⁹ Wo pyile n:êê m:uu pi knî y:oo adnyi y:enê dê, adnyi yumuyumu dê, numo ka wa kwódu ngmê, yewo, Nangê kmênê dê. Yi yéli yi kn:ââ daa ngmidi, yi dnye daa ngmidi, yi too pee daa ngmidi, yi dyámê pee daa ngmidi. ¹⁰ Yi tpódu yi pwopwo u l:êê dîy:o dyámê wope wope pi yintómu yi gha dmi mb:aamb:aa ngê wa pyódu, adnyi numo yeedeyeede, noko yewo, Kî tpódu y:oo mgínî vyîmî ndîi nmî pwo a kalê ngópu, ala ngwo dê pw:oo knî.

¹¹ Yi kópu dé noo y:enê dé, yi wéni pyile knî n:êê m:uu chedê ngê pyaa dniye, Chóó Lémi ngê yi tpódu yi mênê ghê mê yó, mède pyidu doo, ghêemî ghê knopwo. N:ii knî y:oo dnye y:enê dê, nkîngê ngê y:a y:a pwiyé dniye. ¹² Yi ngwo yi tpódu y:oo nmî Lémi u dnye mbóó p:uu ny:ee ngópu, yepê, Al:ii a kee cho. N:ii knî ye dpîmo diya, yi ngópu mbóó p:uu kee knopwo, apê, Nkalí too pee dmi yi mênê ad:uu t:iy:e knî ó! * * ¹³ Yi ngwo têpê dpodombiy:e doo ghêdê, yi p:aani pee ngmê vyâ, chêêpî ngomo y:i a vyóó dniye, pi pyud:o yono yono y:a vyâ, ngmênê pee mê chu daa vyâ. Yoo wo yéli nkîngê ngê y:a y:a pwiyé dniye, yâpwni mbóó p:uu wunê tóó, u wêdêwêdê ndîi ngê y:e pyodo.

¹⁴ Nkîngê u kópu myomoni machedê, pyoloni maadî chono kîyedê kwo. *

Enjel piini ngê u dpuwo u ngwo wóó

¹⁵ Dini ghi n:ii ngê enjel piini ngê u dpuwo wóó, mbóó p:uu yéli yi dnye dmi dpodombiy:e ní

* **11:12:** 1 Tes 4:16-17 * **11:12:** 2 Kings 2:11 * **11:14:** Tpyuu 9:12

nyongo, apu, Chóó Lémi ngê king yintómu yi d:aa dmi da kââdí. Apu, Pini n:ií a ngmídi ngê, king ngê myaa pyódu, dyámê woƿe woƿe pi yintómu yi kada pini ngê dê pyódu, dye ghi yintómu adí y:enê dé, chedê ngê daawa pyódu. * 16 Yi ngwo kada pini myoy:a mê páádi knî y:oo yi ya tédê dmi a kuwo tumo, nmî Mí ka kwodokwodombiy:e k:ame ghê dniye, dnye chaa kîgha, kwo, *

17 Nmî Lémi, nmî Yâpwo ndêndê,
ngwêdêwêdê ntâkopádi.

Kwo, Ntênê nye tóó,

dye ghi yintómu wunê myenyoo a ya.

Kwo, Nmo kwunokwuno ngi,

mu kópu u díy:o ngwêdêwêdê ndîî mbêmê

pi yintómu nyi yodo u maknopwo chi yé té. *

18 Kwo, Mgídí u yoo nga a nod:enod:e nyédi,
ala ngwo ye u nkwo chi nod:e.

Kwo, Yélini pw:oo dniye,

ala yi kóté kîgha u dye ghi.

Kwo, Nuu u yoo, ngomo kapî pyu yoo,

nmodo pyu yoo, n:ií knî y:oo a chââchâ ngi,

yi pywuu dmi ala ngwo ye nye yémî,

k:omo tpile yi pi dmi ndîî dé ó tédê dé.

Kwo, N:ií knî y:oo dyámê dnye dyede,

ala ngwo u nkwo nye dyede té.

19 Yi ngwo Chóó Lémi ngê u ngomo mbóó p:uu kpêmî ngê, u yâpwo poki k:oo nî módu. Yi ngwo límî dnye kílíkílî, mwini dnye mbumu, dnye ndîî yílî ní

* 11:15: 1 Kódin 15:24-25; Dan 7:13-14 * 11:16: Tpyuu 4:4,9-10

* 11:17: Tpyuu 1:8; 20:11-13; 2 Kódin 5:10

nyongo, têpê doo ghêdê, ghêêpwima ndîi yilî myedê ghay wo. *

12

Setan nmî Mî u yoo knî yi p:uu u ngwo doo l:êê

¹ U kuwó dini ghi ngê nyepênyepê u kópu mbóó p:uu ngmênî módu. Pyââ ngmênî módu, kpîdîni u mbwo doo ya, kââdî ntee tpile. D:ââ yu yodo dê yi maknopwo doo ya, pudu y:a mê miyó knî y:oo mbodo a yina ngópu. ² Yi pyópu mbwili doo kwo, daa kêmakêma doo wupwo, u l:êê dîy:o doo mgîní vyîmî, myedoo kââkââ.

³ Nyepênyepê u kópu mbóó p:uu m:uu nî módu. Tópukada pââ ndîi ngmênî módu, u wêdêwêdê ndîi, u pââ mtyemtye, mbodo pyudu, dp:anê y:a. Kídon mbodo pyudu knî yi mbêmê ngmêngmênté doo kwo. ⁴ Mbóó p:uu ghi ngmê pudu woni knî tpuu ngê a gh:ay too, dyámê mbêmê mî dyimê dniye, mbóó p:uu ghi woni dê yi p:uu pudu dêpê gh:ay too. Pyââ u nkîgh:ê doo kwo, u yi u ngwo doo kwo, Tpémîni a tpyuu, nî ma. * ⁵ Wod:oo yi pyópu tpamê wo, tp:ee ngmê tpyó, tpémîni pi dyêédî yintómu yi kada pini ngê wa pyódu, u nkichi pee kiyé kumu adî tpyé, yoo u ngwo adî y:enê dé. Chóó Lémi ngê yi tpémî tókukada ka dyé ngê, kwulo a pwââ, u p:o núwo, u che p:ââ pee ngê mî pyódu ngê. * ⁶ Yi pyópu mbêpê wo, w:amî mbêmê wumê tóó, nmî Mî ngê u p:aa kwéli a gh:ii ngê. Yi u kwo wunê vyuwo, m:ââ pyile n:êê m:uu.

* **11:19:** Hipîlu 9:4 * **12:4:** 2 Pita 2:4; Njuda 1:6 * **12:5:** Psalm 2:9

⁷ Dini ghi n:ii ngê yi pyópu mbêpê wo, l:êê ndîi mbóó p:uu ngma a pwaa ngópu. Enjel n:ii nmî Mî u yoo knî ye a vyuwo yédi, Maikel, u enjel knî yi k:ii, tópukada p:uu dnye l:êê, u enjel knî yi p:uu myednye l:êê. ⁸ Tópukada doo l:êê, u enjel yoo myednye l:êê, ngmênê dêê dniye, doo u ntââ mbóó p:uu daapîdnya a ya. ⁹ Maikel p:uu y:oo dyámê mbêmê a kéé tumo. Yi tópukada, mw:ee ngê wunê doo a ya, u pi Setan, u pi mye Dono u Kn:ââ. Dyámê wope wope pi yintómu yiné dpî dóó té. U enjel yoo yi k:ii dyámê mbêmê mî dyimê dniye. *

¹⁰ Yi ngwo mbóó p:uu dnye ndîi ngmênî nyongo, apê, Ala ngwo nmî Yâpwo ngê u yoo kóó k:oo a kapî té, u wêdêwêdê mbêmê yoo a y:enê té, pini n:ii a ngmidi ngê u pi ndîi ngê myaa pyódu. Apu, W:êênî mgîdí vy:o Setan nmî tîdê mbwó yoo yi p:uu a d:uu yédi, nmî Lémi ka dpo, Yi dono knî yi l:êê díy:o chi kpadakpada dé, ngmênê nmî Lémi ngê ala ngwo dny:ii kêdê d:ii. * ¹¹ Apu, Nmî tîdê mbwó yoo u pwo dê lee dmi, mu kópu u díy:o yi yikî dmi sipi tp:oo u pwo ghay wo, myenté u pi pi knî ye dnyen:aa tpapê, yi chóó yi p:uu dédnye nuw:o, pwopwo p:uu myedédnye nuw:o. ¹² Apu, Nyââ, Nmî Lémi ngê pi dono dny:ii kêdê d:ii. Apu, Yi kópu u l:êê díy:o yélini mbóó p:uu nmo pyede, nmî gha dmi mb:aamb:aa ngê dny:oo ya. Apu, Ngmênê yélini dyámê mbêmê nmye pyede, ó nt:ee nmye pyede, dmyiné nkîngê, mu kópu u díy:o Setan nmye dê lê, dnyinté doo nod:e wo, u lama a tóó, Daa ndîi la ghi tp:oo anî ya.

¹³ Dini ghi n:ii ngê tópukada u lama yaa wo, apê,

* **12:9:** Luukí 10:18; Gen 3:1; Tpyuu 20:2-3
1:9-11; Zech 3:1

* **12:10:** Njópi

Ala dyámê mbêmê da d:ii nê, pyópuni ngê tp:oo tpyó yi ngwo doo a kpêênî. ¹⁴ Ngmênê nmî Mî ngê yi pyópu núupee dê kaa doo, maalí ntee a mbêpê, yinté mbêpê kwólu, u p:o w:amî mbêmê mî ta. M:ââ pyile n:êê m:uu nmî Mî y:i u kwo wunê vuywo, doo u ntââ, tópukada u kwo daawa nî. ¹⁵ Yi ngwo tópukada kweñe wo, t:ââ ntee tpile u kwo doo a mbêpê, apê, Yi pyópu paa t:âmo ngê. ¹⁶ Ngmênê dêê wo. Têpê ngê yi pyópu ngópu, mye kweñe wo, t:âmuni tópukada u kwo doo a mbêpê, têpê u mênê a ghê. ¹⁷ Wod:oo tópukada ka yi pyópu d:ud:umbiy:e diya wo, yi pyópu tp:oo módó tp:oo mââ woni knî ye loo, yi p:uu doon:aa l:êê. Yélini yi p:uu doon:aa l:êê, yi yéli y:oo nmî Mî u dêêpî kópu dyuu a cháâcháâ tumo, Yesu u pi pi knî ye mye tpaépê ngópu. *

13

Yélini Setan u wêdêwêdê mbêmê a l:êê nyédi

¹ U kuwó dini ghi ngê tópukada m:aa módu, ntii chedê doon:aa ya. Yi ngwo tpile tp:oo ngmênî módu, ntii u mênê a kee wo. Mbodo pyudu, dp:anê y:a. Kídon dp:anê knî yi mbêmê ngmêngmênté doo kwo. Chóó u chaa kîgha u pi dmi mbodo knî yi p:uu dnye ya, mu kópu u díy:o u yi u ngwo doo kwo, Yâpwo ndîi u d:aa nê kââdí, u pi d:ud:umbiy:e nî dyênê. * ² Tpile tp:oo n:ii nî módu, lepíd ntee tpile, kóó yu mbeyé kóó kpâlî ntee tpile dé, komo layóni komo ntee tpile. Tópukada ngê u wêdêwêdê u kwo y:ângo, u pi ndîi u kwo mye y:ângo, kwo,

* **12:17:** Tpyuu 11:7; 14:12; 1 Pita 5:8 * **13:1:** Tpyuu 12:3; 17:3,7,12

Pi yintómu yi kada chi kwo, a pi mbêmê chi yenê dé. ³ Yi tpile tp:oo mbodo ngmê p:uu kwéli ndîi ngmênî módu, nê, Wunê a vya ngópu, u ngwo pwene, ghê mê kele. Dyámê mbêmê tpémi yintómu yi nyepênyepê u kópu ngê pyodo, yi tpile tp:oo u kuwó ghê dniye. ⁴ Pi yintómu knî y:oo yi tpile tp:oo dnye chaa kîgha, apu, Kî tpile tp:oo u wêdêwêdê ló myentoo? Apu, N:uu ngmê u ntââ, p:uu adî l:êê? Tópukada myednye chaa kîgha, mu kópu u díy:o yi kada yinê kââ.

⁵ Yi tpile tp:oo ngê Chóó Lémi u pi dyênê ngê, pi knî ye mye vyu, yepê, Yâpwo ndîi u d:aa d:a kââdî. Nmî Mî ngê yi kópu u kwo daa kwódu ngê. Yi ngwo nê w:ee ngê, nê, Kî tpile tp:oo m:ââ pyile n:êê m:uu yoo yi kada a kwo. ⁶ Komo yi kpêmî ngê, nmî Mî p:uu doo peede tpapê, u p:aa p:uu doo peede tpapê, yélini mbóo p:uu a pyede, yi p:uu myedoo peede tpapê. ⁷ Nmî Mî u yoo knî yi p:uu doo l:êê, mbodo mudu y:i yaa wo, pi dyêédî yintómu yi pwo mbodo mudu y:i myedoo ya, doo y:enê dé, yélini yi kn:ââ daa ngmidi, yi dnye daa ngmidi, yi too pee daa ngmidi, yi dyámê pee daa ngmidi. Yi kópu yilí nmî Mî ngê yi tpile tp:oo ka daa kwódu ngê. * ⁸ Dyámê wope wope pi yintómu knî y:oo yi tpile tp:oo adnyi cháâchââ, ngmênê yoo mu ngmidi, yi yéli knî y:oo daadnyi cháâchââ. Yi yéli nmî Mî ngê ló dini a ngmidi too, dyámê pê ghêlí k:i:i daangê l:âmo ngê, yi pi dmi yi ngwo a d:êê too. Sipi tp:oo n:ii a vya ngópu, u puku yedê yi pi dmi a d:êê too, ghê kamî y:oowa a pyw:ee ngmê. * ⁹ N:ii yi ngópu dmi a pyede, ala kópu a ny:ee yó. ¹⁰ Yélini yi p:uu nmî

* **13:7:** Tpyuu 11:7 * **13:8:** Tpyuu 3:5

Mî ngê dpî vyi, apu, Yesu u l:êê dîy:o mbwa k:oo wa kee dmi, yi kópu daawa téd:a, pi dono knî y:oo mbwa k:oo wa km:êê t:oo. Myenté yélini Yesu u pi u l:êê dîy:o wa vya t:oo, yi yéli nmî Mî u lama a kwo. Yi kópu daawa téd:a, pi dono knî y:oo wa vya t:oo. Yi kópu u l:êê dîy:o nmî Mî u yoo knî y:oo yi dono dny:oo a vyîmî dé, yi nuw:o dmi nmî Mî p:uu ntênê dny:oo kwo. *

¹¹ Tpile tp:oo m:uu nî módu, têpê u mênê a pwii wo. Dp:anê miyó, tédê dê, sipi tp:oo dp:anê dê ntee tpile dê, ngmênê u dnye tópukada u dnye, u l:êê ghi mye tópukada u l:êê ghi. * ¹² Mwiyémwiyé tpile tp:oo u pi mbêmê a dpodo, dyámê mbêmê pi yintómu knî ye yipu, Tpile tp:oo n:ii vya ngópu, ngmênê u yimo mé pyipó wo, yi tpile tp:oo dmyinê cháâcháâ, u kwo myedmyinê ngêpê. ¹³ Tpile tp:oo myomoni ngê pi knî yi ngópu mbwudu yilî dpî chaa, ndyuw:e mbóó p:uu a ny:ee too, dyámê mbêmê dpî t:aa té. * ¹⁴ Tpile tp:oo mwiyéni u pi mbêmê yi mbwudu yilî dpî chaa, dyámê mbêmê pi yilî u ngwo dpî dóó. Yi kópu nmî Mî ngê u kwo d:uudpî kwódu. Tpile tp:oo myomoni ngê pi knî ye yepê, Yâpwo u tpile ngmê l:âmo yó. Yepê, Tpile tp:oo n:ii taa ngê vya ngópu, ngmênê daa pwene, yi tpile tp:oo ntee tpile ngmê l:âmo yó, u kwo dmyinê ngêpê. ¹⁵ Tpile tp:oo myomoni ngê yâpwo u tpile tp:oo u mênê ghê yó, dnye u mênê mye yó, kwo, N:ii nga daachoo ngêpê knomomê, dpî vya ngi. Nmî Mî ngê yi kópu u kwo myedaa kwódu ngê. ¹⁶ Tpile tp:oo myomoni pi yintómu knî ye mbwolo, yepê,

* **13:10:** Tpyuu 14:12 * **13:11:** Mát 7:15 * **13:13:** Mát 24:24; 2 Tes 2:9-10

Tpile tp:oo n:ii u pi ndîi, u l:ii nmyi kêpa dpî t:ee yó, ó nmyi wéni pee kéli knî yi p:uu myoo t:ee yó. Yepê, K:omo tpile nmyi pi dmi ndîi dé ó tédê dé, ngmênê yi tpile tp:oo u l:ii nmyi p:uu dpî t:ee yó. Yepê, K:omo tpile nmyo ndáápi yoo ó pinté yoo, k:omo tpile pi p:uu wop nmye dpodo té ó ndapî p:uu nmye dpodo té, ngmênê yi tpile tp:oo u l:ii nmyi p:uu dpî t:ee yó. ¹⁷ Yepê, N:ii p:uu yi l:ii daadî ya, doo u ntââ yi pini ngê tpile daawa pwila, myenté pi knî y:oo tpile u kwo daangmêwa pwila ngmê.

A tîdê mbwó yoo, n:ii knî y:oo yi tpile tp:oo u l:ii yi p:uu wa t:ee ngmê, u pi yi p:uu ayi d:êê ngmê.

* ¹⁸ U pi p:uu dmyinê nuw:o. N:ii u mênê nuw:o a tóó, u nt:u kópu wa a w:ee. U pi d:êêd:êê alanté, wono yono y:a mê wono y:a mê wéni (666), u nt:u kópu, pi ntee pi.

14

Sipi tp:oo u yoo u ngwo dnye wéti

¹ Yi ngwo sipi tp:oo nî módu, Saiyon mbwini mbêmê u yoo yilî tp:oo témi tap knî yi k:ii dnye kwo. Yélini yi k:ii dnye kwo, yintómu 144,000. Yi yéli yi kêpa u pi doo ya, u mî u pi myedoo ya. * ² Dnye ndîi ngmênî nyongo, mbóó p:uu a ndê wo. Mbwaa paa t:ââ ntee wunê dpudu yédi, mwini ntee a mbumu yédi, yi dnyeni mye yinté. Pi knî y:oo wéti u tpile ntee a vyee tumo, dnyeni n:ii nî nyongo, mye yinté. ³ Yélini nî módu, yintómu 144,000, nmî Mî u kada dnye kwo, tpile tp:oo páádi knî yi kada dnye kwo, kada pini yoo yi kada myednye kwo. Wéti kamî

* **13:17:** Tpyuu 14:9-11; 16:2; 19:20; 20:4 * **14:1:** Hipîlu 12:22; Tpyuu 7:3-4; 3:12

yi ngîma ngmêdn̄ya a ng:êênî, doo u ntââ pi ngmê ngê daawa nd:o. Yi yéli nmî Lémi ngê Setan kwulo dyámê mbêmê a pwaa too. ⁴ Pi ngê u kpâm ntee d:uuwodê kuwo, kn:aa pyópu p:uu kêê d:uuwumê yé, yi yéli y:oo nmî Mî yinté dêpê kuwo ngópu, kn:aa yâpwo ka dêdnyen:aa ngêpê. Yi nuw:o dmi nmî Mî p:uu doo kwo, kn:aa dêpwo kwo. Sipi tp:oo kwéli doo lèpî, u kuwó dnye kwo. Dyámê mbêmê pi yintómu knî yi vy:o nmî Mî ngê yi yéli a ngî too, chóo u momu yoo ngê pyódu too, sipi tp:oo u yoo ngê mye pyódu too. * ⁵ K:omodanê kópu yi komo t:âmo dêpê pwii wo, yi dono myedêpwo ya.

Enjel pyile knî y:oo dyámê mbêmê tpémi ye mbwó u ngwo yé ngópu

⁶ Yi ngwo enjel m:uu nî módu, mbóo p:uu doo mgalê. Nmî Mî u kópu dyuu pi knî ye doo tpapê, kópuni dyuu wunê ntee doo a kwo, dye ghi yintómu yinté amyaa kwo, chedê ngê daawa pyódu. Pi dyêêdî yintómu knî yi l:êê dîy:o yi kópu dyuu doo tpapê, yélini yi kn:ââ daa ngmidi, yi dnye daa ngmidi, yi too pee daa ngmidi, yi dyámê pee daa ngmidi. ⁷ Dpodombiy:e ye doo mbumu, yepê, Chóo Lémi dmyiné cháâcháâ, myedmyiné chaa kîgha, mu kópu u dîy:o daa kêmakêma a kóté kîgha nmyo. Yepê, Mbóo dyámê yiné l:âmo doo, ntii mbwaa yiné mye l:âmo doo. Yepê, Ntênê dmyiné cháâcháâ.

⁸ Myombó enjel m:uu nî módu, mwiyéni doo yâmuyâmu, dpodombiy:e myedoo mbumu, apu, Mbápileon tpémi y:oo yoo ntee dyênê tumo, yoo m:uu ngê wo yéli yintómu yinté myaa dyênê t:oo.

* **14:4:** Epeso 5:27; Njems 1:18

Pyââ ti mââ ti u mbwaa kuu yi mênê dê yé ngmê, ngmênê yi yéli yi pi dmi daa kêmakêma wunê ghayghay. Yi pi dmi ndîî ngê ntee doo ya, mêdaa yinté, daa kêmakêma tédê ngê wunê pyodopyodo té. *

⁹ Enjel pyoloni ngê doo yâmuyâmu dê, dpodom-biy:e myedoo mbumu, apu, Tpile tp:oo n:ii ntii u mênê a pwii wo, n:ii knî y:oo adnyi chââchââ, ó u yâpwo tpile adnyi chââchââ ó u l:ii yi kêpa adî ya ó yi kêê p:uu amyaa ya, * ¹⁰ apu, yi yéli Chóó Lémi ngê dpodombiy:e wa kpada té. Apu, Dpodombiy:e ye wa nod:e, yi kpadakpada u mbwaa wa nda ngmê. Apu, Chóó Lémi u enjel yoo yi ngópu, sipi tp:oo u ngópu, ndiya adnyin:aa mgîní vyîmî. Apu, Mwááli dyuu d:ud:umbiy:e kîkîî ngê ntee dpî pyódu, yinté kwéli ghê adnyin:aa mgîní vyîmî. * ¹¹ Apu, N:ii knî y:oo tpile tp:oo a chââchââ ngmê, ó u yâpwo tpile a chââchââ ngmê, ó u pi u l:ii yi p:uu dpî t:ee ngmê, apu, w:êênî mgîdí vy:o yi yéli ndiya adnyin:aa mgîní vyîmî. Apu, Ghê daadnyi vyîmî, ndê dpudu y:i adî koko, chedê ngê daawa pyódu. ¹² Apu, N:ii knî y:oo Chóó Lémi u dnye a nyêmi ngmê, Yesu ka a kêlîmî té, dny:oo a vyîmî, yi tpile tp:oo kîngê châpu ngmê. *

¹³ Yi ngwo dnye ngmênî nyongo, mbóó p:uu, a ka pê, Ala kópu d:êê ngi. A ka pê, Yélini Yesu ka dpodombiy:e ala ngwo a kêlîmî té, u dí amîmê pw:oo dmi, yi yéli y:oo w:aa wa a pyw:ee ngmê. Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê yinté a ka mye vyu, a ka pê, Ndê kópu yila. A ka pê, Yi dpodo wa yé ngmê,

* **14:8:** Tpyuu 18:2-3 * **14:9:** Tpyuu 13:11-17 * **14:10:**

Tpyuu 19:20; 20:10,15; 21:8 * **14:12:** Tpyuu 13:10; 12:17

yi ghê vyîmî têtê wa lee dmi, yi Lémi ngê yi dpodo yi ngwo amî pwila. *

Njon ngê yoo mb:aa yi ghada u ngwo módu
Mátiyu 13:24-30,36-43

¹⁴ U kuwó dini ghi ngê nkalî too pee kpaapîkpaapî ngmênî módu, pi ntee pini mbêmê ngmêdoo ya. King ngê doo ya, kîdon mbêmê ngmêdoo kwo, nkól ngê n:ii l:âmo ngópu. Taa ñepwi ngmê kumu ngmêdoo tpyé. ¹⁵ Yi ngwo enjel m:uu nî módu, Chóó Lémi u ngomo k:oo a pwii wo, yi pini ka dpodombiy:e mbwolo, kwo, Dyámê mbêmê witi yâpwo têtê kêtê kyopwo. Kwo, Ñaa ala ngwo ñuw:o ngi, nyiné chepwe. ¹⁶ Nkalî too pee mbêmê pini n:ii doo ya, u taa yi ngwo dyámê mbêmê dyîngo, u dpodo pyu yoo nté mgîpî têtê dy:âa too, nté nt:u u kwo ghada ngópu.

Njon ngê yoo dono yi kpadakpada u ngwo módu

¹⁷ U kuwó dini ghi ngê enjel m:uu nî módu, Chóó Lémi u ngomo k:oo mbóó p:uu myedê pwii wo, taa ñepwi ngmê kumu my:oodoo tpyé. ¹⁸ Enjel m:uu, n:ii ngê ndyuw:e a t:âât:ââ, mtyîmî nk:êênî têtê a ndê wo. Enjel woni ka dpodombiy:e mbwolo, kwo, Dyámê mbêmê wain kpê kêtê kyopwo. Kwo, Ñaa ñuw:o ngi, wain kpê nyiné chepwe, kîgha mtyé dpo ghada ngi. ¹⁹ Wod:oo u taa dyámê mbêmê dyîngo, wain kîgha mtyé a châpwo too, yi vyilêvyilê têtê d:ii too, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi d:ud:umbiy:e ye nod:e wo, u yi u ngwo doo kwo, D:ud:umbiy:e nî kpada té. * ²⁰ Yi vyilêvyilê têtê p:aa kuwa a tóó. Yi

* **14:13:** Hipîlu 4:10 * **14:19:** Mát 13:39-42; Tpyuu 19:15

yéli yi wêê yilî yi pwii wo, doo mbêpê ee, t:ââ k:ii doo a mbêpê, u mti, pi u ndy:ââ, yintoo t:ââm pââ ndîi, u dí chono dêpwo ya. (300 km)

15

Kpadakpada u mbwaa kuu pyudu knî yi kópu dé

¹ Nyepênyepê u kópu ndîi u danêmbum m:uu ala, kópuni mbóó p:uu nî módu. Enjel pyudu yi danêmbum, n:ii knî y:oo yoo yi kpadakpada u mbwaa d:ââ pyudu a tpyé t:oo, Chóó Lémi yélini ye a nod:enod:e yédi, yi ngwo d:ud:umbiy:e wa kpada t:oo, Chóó Lémi u nod:enod:e chedê ngê u ngwo amê pyódu ngmê. *

² Enjel yoo ghêlí k:ii dîpî m:uu too, yi ngwo ntii ntee tpile ngmênî módu, kââyikuu yedoo kwo, ndé dóó u mênê dnye kwo. Yoo my:oonî módu, yélini tpile tp:oo ngê daa dyênê too. Tpile tp:oo n:ii u pi wono yono y:a mê wonoy:a mê wéni (666), ala yéli u pwo lee dniye, u yâpwo tpile ka myedédnye ngêpê. Ntii ntee tpile u nkígh:ê dnye kwo, nmî Mî chaa kígha u l:êê díy:o wéti u tpile dnye tpyé dé. ³ Dini ghi n:ii ngê nmî Mî u dpodo pyu Mósisi ngê Yisîléli tpémi Yichip u mênê a pw:ii too, Ntii Mtyemtye mî ngmêê ngópu, yi ngwo ntee dnya a wéti, yélini nî módu, yinté myednye wéti. Sipi tp:oo u pi mbêmê nmî Mî dnye chaa kígha, kópu,

Nmî Lémi, nmî Yâpwo,

ngwêdêwêdí ntâkopádi.

Kópu, Kópu ndîi n:ii nye d:uud:uu too,

nyepênyepê u kópu dé.

Kópu, Nyi pi dyêédí yintómu yi king.

* **15:1:** Tpyuu 15:6-7

Kópu, Ngópu yilí yintómu ndê kópu dé,
 dono kópu choongmê d:uu ngê. *

⁴ Kópu, Nmî Lémi, pi yintómu knî y:oo adnyi
 chââchââ ngi,

m̄i mudu y:i adnyi kmîmî,
 mu kópu u dîy:o nyi ntee pini daa m:uu a tóo,
 nyi mu ngmidi Yâpwo ndêndê.

Kópu, Pi dyêêdî yintómu ngîma amî ghê dmi,
 yi yi mbodo dmi ngê k:ame nga wa ghê dmi,
 mu kópu u dîy:o dipi kn:aadi ngê,

pi yintómu knî y:oo ngópu dyuu mb:aa dê m:uu
 t:oo.

⁵ U kuwó dini ghi ngê nmî Mî ngê u yâpwo ghi
 ndêndê mbóo p:uu a ngópu a kpêmî ngê, ⁶⁻⁷ enjel
 pyudu y:i a pwii wo. Yi kpîdî dmi kpaapîkpaapî dé,
 myednya a wuu mbele. Yi mbalêti dmi yi yodo
 p:uu dnye ya, nkól ntee tpilê dé. Tpile tp:oo páádi
 knî n:ii nmî Mî u nkîgh:ê dnye kwo, ngmê ngê
 kpadakpada u mbwaa kuu pyudu ye y:ângo. Yi
 mbwááni d:ââ pyudu knî nkól ngê l:âmo tumo. Pini
 n:ii chedê ngê daawa pyódu, nmî Mî, u nod:enod:e
 u mbwaa kuu yi ntówo too. ⁸ Yi ngwo nmî Mî u wuu
 ndîi ngê pyodo, u wêdêwêdê ndîi ngê mye pyodo.
 Yi kópu dê yi l:êê dîy:o u yâpwo ghi k:oo dpudu ndîi
 ngê pyodo, kóo a ngêêdî. Nê w:ee ngê, nê, Doo
 u ntââ pi y:i daawa kee, u dî wéni n:ii ngê enjel
 pyudu knî y:oo kpadakpada u mbwaa kuu pyudu
 knî dyámê mbêmê wa a pii t:oo.

* **15:3:** Ex 15:1; Tpyuu 16:7

16

Enjel knî y:oo kpadakpada u mbwaa kuu pyudu knî u ngwo a pii tumo

¹ Yi ngwo nmî Mî u dnye ndîi yâpwo ghê nî nyongo, enjel pyudu knî ye yepê, A nod:enod:e u mbwaa kuu dyámê mbêmê nyinê pii tóó.

² Mwiyémiyé enjel ngê u mbwaa kuu dyámê mbêmê mîné pii ngê. Yi ngwo yélini yi p:uu tpile tp:oo dono u l:ii yi p:uu doo ya, u yâpwo tpile ka myednye ngêpê, yi yéli yi p:uu lââ yilî ghê wo, mgîni vyîmî ndîi a pyw:ee ngópu. *

³ Enjel myomoni ngê u mbwaa kuu nt:ee mîné pii ngê, wod:oo ntii mbwee ntóó u wêê kuu ngê pyodo, ntii mênê tpile yilî n:ii a m:ii, yintómu pw:oo dniye. *

⁴ Enjel pyoloni ngê u mbwaa kuu mbwaa knî yi paa a pii ngê, dpuwó nuu knî yi kwo myedê pii ngê, wêê kuu ngê pyaa dniye. ⁵ Enjel m:uu u dnye nî nyongo, n:ii ngê mbwaa a t:âat:ââ té. Nmî Mî ka kwo, Nmî Yâpwo, ntênê nye tóó, dye ghi yintómu wunê myenyoo a ya. Kwo, Choo kn:aadi ngê, yoo ntênê chi kpada té. ⁶ Kwo, Nyoo a vya tumo, ngomo kapî pyu yoo myedê vya tumo, yi wêê a pw:ii tumo. Kwo, U p:o chi yé, yi ntââ dmi ntênê ye che vy:u, yi mbwaa wêê ngê chi pyódu, vyîlo ye ndanî ngmê. * ⁷ Yi ngwo mtyîmî nk:êênî tédê dnye ngmênî nyongo, nmî Mî ka kwo, Nmî Lémi, nmî Yâpwo, ngwêdêwêdê ndîi. Kwo, Choo kn:aadi ngê, ntênê nyinê ntââ vyîmî. *

* **16:2:** Ex 9:10; Tpyuu 13:11-17 * **16:3:** Ex 7:17-21 * **16:6:**

Tpyuu 17:6; 18:24 * **16:7:** Tpyuu 19:2

⁸ Enjel podoni ngê u mbwaa kuu kââdí mbêmê a pii ngê, u kîkîî ndîî ngê pyódu ngê, yoo yi pââ u ngwo nk:êê too. ⁹ Kââdí ngê yélini nk:êê ngê, nmî Mî p:uu dnye peede tpapê, mu kópu u díy:o u kópu mbêmê dnye mgîî vyîmî. Dono u maa dêpê kuwo ngópu, u pi myedêdnya a kmîmî. *

¹⁰ Tpile tp:oo dono ngê u yoo kwéli doo y:enê, enjel limoni ngê u mbwaa kuu y:i mínê pii ngê, yi ngwo mgîdí y:i a ghay wo. Tpile tp:oo dono, u yoo knî yi k:ii, mgîdí vy:o dnye m:ii, mgîî vyîmî ndîî a pyw:ee ngópu, yi kpéngi ti dmi kelekele dnye paa.

* ¹¹ Yâpwoni mbóó p:uu wunê tóó, p:uu dnye peede tpapê. Lââ n:ii yi p:uu dnye kwo yi l:êê díy:o, mgîî vyîmî ndîî a pyw:ee ngópu, ngmênê yi dono dêpê kuwo tumo.

¹² Mbwaa ndîî n:ii Mbápileon kee wo, Yupîdétis, enjel wononi ngê u mbwaa kuu y:i mínê pii ngê. Yi mbwááni yono wo, lede yoo yi maa u ngwo a yó. Kââdí kwéli wunê koko, king yoo n:ii y:i wunê pyede, yi lede yoo yi k:ii yi maa u ngwo a yó. ¹³ Yi ngwo kma tupwótupwó pyile nî módu. Tópukada u kwo ngma a pwii wo, tpile tp:oo dono u kwo myomoni a pwii wo, yi tpile tp:oo u komo kapî pyu u kwo pyoloni a pwii wo. ¹⁴ Yi kma pyile knî, Setan u kmêna dono yoo. U wêdêwêdê mbêmê kópu ndîî yilî dpî d:uu ngmê, dyámê wope wope king knî ye dpî lee dmi. Yâpwoni u wêdêwêdê ndîî u wo ndîî dinî ghi n:ii ngê wa d:ii, yi kmêna knî y:oo king yoo yi mbodo dmi wa vuywo t:oo, kwodonkwodo wa a danê t:oo, Yâpwo ndêndê p:uu

* **16:9:** Tpyuu 9:20-21 * **16:10:** Ex 10:22

adnyi l:êê. * 15-16 Kwéli adnyi l:êê, Hipîlu dnye ngê u pi Amakedon.

Nmî Lémi u kópu ala. Apu, Kpáápi k:ii waní t:aa. Apu, N:ii ngê adí t:âât:ââ nê, u kpîdî knî ye mb:aamb:aa ngê adí vyuwo, dini ghi n:ii ngê anî t:aa, yi pini ngê w:aa ndîî wa a pyw:oo, yoo yi ngópu kn:ââ mbwii daadî paa, mywene u ngwo daawa ghê. *

17 Enjel piini ngê u mbwaa kuu yéli vyââ yi kéli a pii ngê. Yi ngwo nmî Mî u dnye yâpwo ghê nî nyongo, apê, Machedê. * 18 Yi ngwo lîmî dnye kîlîkîlî, mwini dnye mbumu, têpê dpodombiy:e doo ghêdê. Kn:ââ nmî Mî ngê yoo mwo a l:âmo ngê, nkoo nmo, têpê dpodombiy:e yinté doongê ghêdê mbê wo. Kópuni nî módu, yini ndîî. * 19 P:aa ndîî d:ud:umbiy:e dyênê wo, pee pyile ngê pyodo, dyámê wope wope p:aa yintómu mye dyênê dniye. P:aa ni n:ii dono Mbápilon, nmî Mî u nuwo dèpê kuwo wo. Yi yéli ye u nod:enod:e u mbwaa kuu y:ângo, nda ngópu. * 20 Dyámê w:uu yintómu anyi pwiyé dniye, mbu mbodo yintómu anyi mye pwiyé dniye. 21 Chêêpî ndîî mbóo p:uu dnya a ghayghay, yi dîngîdîngî limoy:a. Yoo dono yi mbêmê dnye dyimêdyimê, u l:êê dîy:o nmî Mî p:uu dnye peede tpapê, mu kópu u dîy:o dpodombiy:e dnye mgîní vyîmî. *

17

* 16:14: 1 Tim 4:1; Tpyuu 19:19 * 16:15-16: 1 Tes 5:2; Tpyuu 3:3; Luukî 12:37-40 * 16:17: Tpyuu 16:1 * 16:18: Tpyuu 8:5
* 16:19: Tpyuu 14:8,10 * 16:21: Ex 9:24; Tpyuu 16:9,11

Dono kópu n:i knî y:oo yoo dpo lvêêdî t:oo, yi kópu dyuu

¹ U kuwó dini ghi ngê enjel a ka ngma a loo, n:i ngê kpadakpada u mbwaa kuu mwiyé ngmêdoo tpyé. A ka pê, A p:uu kááli. A ka pê, Mââ ti módu ndîi u kpadakpada nga nîné kêmakêma. A ka pê, p:aani n:i mbwaa yilî yi nkîgh:ê a tóó, yi pyópu u pi ndîi ngê y:i a tóó. ² A ka pê, Dyámê wope wope king yintómu u maadî a wee, myenté mgîdî u yoo u maadî mye wee. A ka pê, Yi kópu mbwaa k:i ye yipê wo. *

³ Yi ngwo nmî Mî u Ghê Dmi mbêmê yi enjel ngê w:amî ndîi mbêmê núw:o noo. Y:i pyââ ngmênî módu, tpile tp:oo pyipwo doo ya. Yi tpile tp:oo mtyemtye, mbodo pyudu, dp:anê y:a. U chaa kîgha u pi dyuu p:uu dnye ya, mu kópu u díy:o u yi u ngwo doo kwo, Yâpwo ndîi u d:aa nê kââdî, u pi d:ud:umbiy:e nî dyênê. * ⁴ Yi pyópu chaa módu, mb:aamb:aa ngê kpîlê wo, u kpîdî mtyemtye dé, yi pywuu ndîi dé. U kpile u tpile dé yi pywuu dmi mye ndîi dé. Woni nkól ngê l:âmo tumo, woni kêmê pee ngê l:âmo tumo, woni chêêpî pee mb:aa ngê l:âmo tumo. Kapî kumu ngmêdoo tpyé, n:i nkól ngê l:âmo ngópu. Dono yilî yintómu yi kapî k:oo dnye ya, u mââ ti u kópu dé, kópu tupwótupwó dé yi k:i, yi myednye ya. ⁵ Yi pyópu kêpa u pi nî módu, Mbápilon. Mgongo ntee kópu, u nt:u kópu, pyââ ti mââ ti u kn:ââ, dono yilî yintómu yi kn:ââ. ⁶ Yi pyópu ngê mbwaa ndâ, ghétighéti tédê nî módu. Mbwááni n:i ndâ, nmî Mî u yoo yi wêê, n:i knî y:oo

* 17:2: Tpyuu 18:3 * 17:3: Tpyuu 13:1

Yesu daa mb:ii ngópu, u l:êê dîy:o pi knî y:oo vya tumo. *

Dini ghi n:ii ngê nî módu, ghê d:ud:umbiy:e a mênê ghipé wo. ⁷ Enjel ngê a ka pê, Lukwe dîy:o ghê mênê dê ghipé? A ka pê, Kî pyópu u nt:u kópu nga n:aa tpapê, tpile tp:oo n:ii mbêmê a tóó, u nt:u kópu nga myinî tpapê, tpile tp:oo n:ii mbodo pyudu, dp:anê y:a. ⁸ A ka pê, Yi tpile tp:oo wunê doo a ya, ala ngwo mêdaa tóó, dîy:o mgî k:oo wa a kee, u kuwó dini ghi ngê nmî Lémi ngê amî dyênê. A ka pê, Nmî Mî ngê dyámê pê ghêlî k:ii dèpê l:âmo ngê, pi knî ngmê yi pi dmi yi ngwo u puku yedê a d:êê too, apê, Díyo ghê kamî ye wanî y:oo, ghéni n:ii chedê ngê daawa pyódu. A ka pê, Yélini yi pi dmi yi puku yedê dèpê d:êê too, yi tpile tp:oo ayi m:uu ngmê, yi nyepényepê u kópu ngê wa pyódu, awo, Lónté kópu ndî ngma ala. Awo, Yi tpile tp:oo wunê doo a ya, ala ngwo mêdaa tóó, dîyo amê t:aa. *

⁹ Enjel ngê a ka pê, Nuw:o ndîi knomomê, ye ala kópu mb:aamb:aa ngê nyinê wopwe. A ka pê, Yi tpile tp:oo mbodo pyudu knî, yi nt:u kópu, kpâpu pyudu knî. A ka pê, Lóma kpâpu pyudu knî yi mbêmê a tóó. A ka pê, Yi kpâpu pyudu knî yi mbêmê yi pyópu a tóó. A ka pê, Tpile tp:oo mbodo pyudu knî yi nt:u kópu m:uu a tóó, king pyudu. ¹⁰ A ka pê, Limi dê pw:onu, wononi a tóó, piini doongê ta. A ka pê, Dini ghi n:ii ngê wa t:aa, daa ndîi la ghi tp:oo king ngê adî ya. ¹¹ A ka pê, Tpile tp:oo n:ii wunê doo a ya, ala ngwo mêdaa tóó, u nt:u kópu mye yinté, king pyudu knî yi woloni, nmî Lémi ngê

* 17:6: Tpyuu 18:24 * 17:8: Tpyuu 13:8

wamye dyênê.

¹² A ka pê, Dp:anê y:a knî n:ii p:uu chi m:uu té, yi nt:u kópu, king y:a. A ka pê, Doongê taa dniye. A ka pê, Dyámê pee y:a knî yi mbêmê yoo yi kada adnyi kwo, daa dye ghi daadîi tpile tp:oo u k:ii yi pi dmi ndîi ngê adnyi ya. ¹³ A ka pê, Yi pini y:a knî yi nuw:o ngmidi ngê adî ya, tpile tp:oo ka yi wêdêwêdê wa y:ee ngmê, yi pi knî yi mbêmê adî dpodo. ¹⁴ A ka pê, Sipi tp:oo p:uu adnyi l:êê, ngmênê yi pwo wa lê, wa vya té, mu kópu u dîy:o vyîlo yi Lémi ndêndê, king yintómu yu yodo u maknopwo a pyede. A ka pê, Sipi tp:oo p:uu u yoo amyidnyi ya, yélini wunê a ngmidi too, kóó k:oo kaa too, u dnye ntênê a nyêmî ngópu. *

¹⁵ Enjel ngê a ka pê, Mbwááni n:ii chi m:uu té, yi nt:u kópu nga n:aa tpapê. A ka pê, Mbwááni n:ii knî yi nkîgh:ê yi pyópu a tóó, yi nt:u kópu pi yilî tp:oo témi tap, yi kn:ââ daa ngmidi, yi dnye daa ngmidi, yi dyámê pee daa ngmidi. ¹⁶ A ka pê, Dp:anê y:a knî n:ii chi m:uu té, yi tpile tp:oo u k:ii, dîyo yi pyópu ye wa diya, tpile yilî n:ii u ngópu a tóó, wa t:âmo t:oo, u kpídî u mbwo wa a ngee t:oo, kn:ââ mbwii wa yé ngmê, mbyuu wa ma ngmê, dînê dyuu ndiya wa kée ngmê. * ¹⁷ A ka pê, Yi pyópu yinté wa dyênê ngmê, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi ngê kópuni wunê a vyu, yi ngwo wa ntiye ngmê. A ka pê, Nyââ, yi nuw:o dmi ngmidi ngê wa pyódu ngmê, yi wêdêwêdê tpile tp:oo ka wa y:ee ngmê, u dî Chóó Lémi u kópu dyuu wa ntiye ngmê.

¹⁸ Enjel ngê a ka pê, Pyópuni chi m:uu, u nt:u kópu, p:aani n:ii u pi ndîi. A ka pê, Yi p:aani u king

* **17:14:** Tpyuu 19:11-16,19-20 * **17:16:** Tpyuu 18:8

dyámê mbêmê king yintómu yi pwo a tóó.

18

Lvêê kpî té u kwee châpwo

¹ U kuwó dini ghi ngê enjel m:uu nî módu, mbóó p:uu a ndê wo, p:ââp:ââ doo a wupwo. U pi d:ud:umbiy:e ndîî, dyámê wo pe wo pe u wuu ndîî kée ngê. ² Dpodombiy:e mbwolo, apê, P:aani n:ii u pi ndîî Mbá pílón, da pw:oo ngmê. Apê, Ngomo dê dyênê t:oo, pi y:i mēdaa tóó. Apê, Kmêna mbwee dono yoo ala ngwo y:i a pyede. Apê, Nmê dono, n:ii tupwótupwó dé, y:i a m:ii té. ³ Apê, Yi p:aani mye mââ ti módu ndîî. Apê, Pyââ ti mââ ti u mbwaa kuu dyámê mbêmê pi yintómu knî yi mēnē wunē a yó. Apê, Yi kópu u l:éê dīy:o ala ngwo yi pyópu dé vya ngmê. Dyámê mbêmê king yoo u maadî dnye kwo. Apê, Yi pyópu tpile yilî yi mb:aami, n:ii knî ye tpile yilî doo pywupwi dé, ndáápi ngê u ngwo pyaa dniye.

⁴ Yi ngwo nmî Lémi u dnye mbóó p:uu nî nyongo, apê,

A yoo ndêndê, yi pyópu a kuwo yó,
yi p:aani u mēnē a pwii dmyeno.

Apê, U dono kópu nangmê d:uu,
ntee adî mgîní vyîmî,

kminté yinté amyenmyi mgîní vyîmî.

Apê, Chóó Lémi ngê yi pyópu ntēnē wa kpada, *

⁵ mu kópu u dīy:o u dono u pwo mye u pwo a tóó,
u dî mbóó p:uu wumê tóó ó!

U dono yilî Chóó Lémi u nuwo daawa a kuwo dmi,

* 18:4: 2 Kódin 6:17

ntênê wa kpada.

⁶ N:ii knî y:oo yi pyópu dyênê ngópu, yi yéli ye yepê,

Yi pyópu ngê a yoo ntee dyênê ngê,
yinté u nkwo myoo dyênê yó,
ngmênê dpodombiy:e dpî dyênê yó.

Yepê, Kpadakpada u mbwaa kuu n:ii a yoo knî ye y:ângo,

yinténi miyó u kwo myoo y:ee yó. *

⁷ Yepê, U pi ndîi ngê ntee chóo pyódu ngê,
yinté dpî mbê kalé yó.

Yepê, Tpile u mb:aami ngê ntee dpîmo a ya,
yintoo kpadakpada u kwo myeyuu y:ee yó.

Yepê, Yinté dpî kpada yó,
mu kópu u dîy:o u gha vy:o dpo,
Nê kwin ngmê, d:aa kuknwe,
pi ngmê u l:êê dîy:o daanî yii.

⁸ Yi kópu u l:êê dîy:o wo mu ngmîdi ngê u kpadakpada u mbwaa kuu yintómu wa nda té. Dómudómu wa a pyw:oo, adî yii, amye pw:onu, ndê ngê wa ma, mu kópu u dîy:o n:ii ngê wa kpada, nmî Lémi Chóo Lémi, u wêdêwêdê ndîi.

⁹ King n:ii u maadî dnye kwo, u k:ii mb:aamb:aa ngê myednya a ya, dini ghi n:ii ngê ndê ngê yi pyópu adî pîpî, dpudu adnyi y:enê, yi ngwo adnyi mbê, amyednyi yii. * ¹⁰ Pyópuni mââ ti módu, mye p:aa ndîi ngmê, u pi Mbápilon. Yi p:aani wa a kuwo ngmê, daa chono adnyin:aa kwo, u kpadakpada u l:êê dîy:o adnyi nkîngê. Adnyi mbê, awo, Ayi, Mbápilon. Awo, U pi ndîi ngê a tóó, u yoo yi wêdêwêdê ndîi, ngmênê ala ngwo da ghay dmi,

* **18:6:** 2 Tes 1:6 * **18:9:** Tpyuu 19:2-3

yi kpadakpada u mbwaa kuu lîmîlîmî ngê dê nda ngmê.

¹¹ Yi p:aani tpémi y:oo n:ii knî ye tpile yilî dnyimo pywupwi dé, amyednyi mbê, mu kópu u dîy:o pi knî y:oo tpile ye daamuwa pwila ngmê. ¹² Pi ngmê ngê nkól ye daamuwa pwila, silîpê ye daamuwa pwila, chêêpî pee mb:aa ye daamuwa pwila, kêmê pee ye myedaamuwa pwila. Pi ngmê ngê kpîdî mb:aa ye daamuwa pwila, kpaapîkpaapî dé ó mtyemtye dé ó n:ii yi pywuu dmi ndîi dé. Pi ngê l:âmo ngmê u tpile ye daamuwa pwila, mywápê pee ngê l:âmo ngmê dé ó pywopwo dp:anê ngê l:âmo ngmê dé ó nkichi pee ngê l:âmo ngmê dé ó chêêpî kpaapîkpaapî ngê l:âmo ngmê dé. Adnyi mbê, mu kópu u dîy:o yi tpile yilî yi l:êê dîy:o ndapî ndîi kée ngópu, ngmênê pi ngmê ngê ye daawa pwila té. ¹³ Yi p:aani tpémi y:oo mtyîmî ntee tpile dnyimo pywupwi, tpileni tuu mb:aamb:aa dnyimo pywupwi dé, pîdánkînsens dnyimo pywupwi, mêê myednyimo pywupwi, ngmênê mêdaamuwa pwila ngmê. Wain mêdaamuwa pwila ngmê, olipi wulu mêdaamuwa pwila ngmê, witi mêdaamuwa pwila ngmê, kpo mêdaamuwa pwila ngmê, pudumakó sipi hosi mêdaamuwa pwila t:oo, chádiyót mêdaamuwa pwila t:oo, wop dpodo pyu yoo mêdaamuwa pwila t:oo. ¹⁴⁻¹⁵ N:ii knî ye yi tpile yilî mwiyé dnyimo pywupwi dé, yi yéli ndáápi ngê u ngwo pyaa dniye. Yi yéli daa chono adnyin:aa kwo, yi kpadakpada u l:êê dîy:o adnyi nkîngê, adnyi mbê, amyidnyi yii, yi p:aani tpémi ye yewo, Ayi. Yewo, Nmyi nuu u tpile dé chedê ngê dê pyaa dmi, nmyi chaa u

tpile dé chedê ngê myaa pyaa dmi, anyi myaa pwiyé dmi. ¹⁶ Yewo, Ayi. Yewo, Kî p:aani tpémi. Yewo, Ch:am ndîi ngê nmyee a ya. Yewo, Yi ch:am ngê ndapî ndîi dpîmo kéké, kpîdî mb:aa u ngwo dpîmo pywupwi dé, woni kpaapîkpaapî dé, woni mtyemtye dé. Yewo, Yi pyópu ngê kpile u tpile mb:aa dé u mbwo dpîmo t:emî dé. Yewo, Woni nkól ngê l:âmo tumo, woni kêmê pee ngê l:âmo tumo, woni chêêpî pee mb:aa ngê l:âmo tumo. ¹⁷ Yewo, Yi tpile yilí límîlímî ngê chedê ngê dê pyaa dmi.

Yélini nkéli k:oo a dpodo té, yi ngwo nî m:uu too. Tpiipi yoo nî m:uu too, paambwi pyu yoo my:aa m:uu too. Daa chono dnyen:aa kwo, ¹⁸ dpudu yi ngópu doo a koko. Dpodombiy:e dnye kââ, apu, Kî p:aani u pi ndîi, u nkîgh:ê yintoo p:aani daamu a tóó. ¹⁹ Dnye mbê, dpodombiy:e myednye yii, apu, Ayi. Apu, Kî p:aani u pi ndîi. Apu, Yélini yi k:ii ntii mbêmê nmo dpodo té, yi p:aani tpémi y:oo tpile yilí nmo dnye pywupwi dé, ngmênê yi tpile yilí límîlímî ngê chedê ngê dê pyódu.

²⁰ Yélini mbóó p:uu wunê pyede, nmî Mî u yoo yi k:ii, komo kapî pyu yoo yi k:ii, dyépi yoo mye yi k:ii, nmyi gha dmi mb:aamb:aa ngê dny:oo ya. Yi p:aani tpémi y:oo kópuni dono nmye dnya a d:uud:uu dé, nmî Mî ngê nmyi ntââ dmi dpodom-biy:e ye da vy:u.

²¹ Enjel tââkpa a yi ngwo ngmênî módu, chêêpî kpiyé ngmê dnyinê ngê, nt:ee a kée ngê, apê, Chêêpî kpiyé nt:ee dpodombiy:e ntee dí kée, Mbápiilon dpodombiy:e yinté wamye dyênê, pi ngê mēdaamuwa m:uu. ²² Apê, Yi p:aani tpémi mēdaadnyi wéti, yi wéti u tpile mēdaadnyi vyeé dé,

nkéli dpuwo mêdaadnyi wupî dé, nkéli mbywuu pââ myedaadnyi wupî dé. Apê, Yi p:aani tpémi y:i mêdaadnyi dpodo. Apê, Km:ii ch:iich:ii u dnye pi ngê y:i mêdaamuwa ny:oo. ²³ Apê, Yi p:aani lam mêdaadî pîpî. Apê, Yoo y:i mêdaadnyi yééyéé, dnyengi dnyeng:aa y:i myedaadî kwo. Apê, Dyámê wope wope, pi knî y:oo yi p:aani u ndáápi yoo dnyimo cháâcháâ dé. Apê, Yi p:aani tpémi y:oo pipi kópu knî yi mbêmê pi yilî dnyimo dódó dé. ²⁴ Apê, Yi p:aani tpémi y:oo pi yilî vya ngópu, Yâpwo ndîi u komo kapî pyu yoo vya tumo, u yoo yilî mye vya tumo.

19

Mbóó p:uu u ngwo dnye wéti

¹ U kuwó dini ghi ngê mbóó p:uu pi yilî yi dnye dmi ndîi nî nyongo, nmî Mî dnye chaa kîgha, apu, Nmî Yâpwo chaa kîgha koo.

Apu, Nmî Yâpwo ngê u yoo kamî ngê dê pyódu té,
kóó k:oo dê kaa té.

Apu, U pi ndîi, u wêdêwêdê mye ndîi.

² Apu, Yoo dnyinté daa kóté kîgha too,
pi dono knî ye ntââ ntênê dpo vy:u.

Apu, Mââ ti módu ndîi,

n:i ngê dono u mbwaa kuu pi dyêêdî yintómu
yi mênê yó,

nmî Yâpwo ngê d:ud:umbiy:e dê dyênê.

Apu, Dé dyênê,

mu kópu u díy:o u dpodo pyu yoo yinê a vya
too.

Apu, Yi ntââ dmi ntênê da vy:u. *

³ Myombó dnye chaa kîgha, apu,

* 19:2: Tpyuu 6:10

Nmî Yâpwo chaa kîgha koo.

Apu, Yî pyópu u kpadakpada u ndê dpudu adí koko,

chedê ngê daawa pyódu. *

⁴Yî ngwo kada pini myoy:a mê páádi, tpile tp:oo páádi knî yi k:ii, nmî Mî ka kwodokwodombiy:e k:ame ghê dniye, apu, Yinté choo ya. Apu, Nmî Lémi chaa kîgha koo. * ⁵Chóó Lémi kwéli doo ya, pi ngmê u dnye y:i nî nyongo, apê,

Nmî Yâpwo p:uu dpodo pyu yoo.

Apê, Nmî Lémi dmyinê chaa kîgha.

Apê, N:ii knî y:oo a cháâcháâ ngópu, a dnye ny:ee yó.

Apê, K:omo tpile nmyi pi dmi ndîi dé ó têtê dé, ngmênê dmyinê chaa kîgha.

Sipi tp:oo ngê u yémî p:uu u ngwo wa a y:oo

⁶Yî ngwo pi yilí yi dnye dmi nî nyongo, t:ââ pââ ndîi ntee wunê dpudu yédi, mye yinté. Mwini dpodombiy:e ntee a mbumu yédi, yi dnye dmi mye yinté. Apu,

Chóó Lémi chaa kîgha koo,

mu kópu u dîy:o nmî Lémi, nmî Yâpwo,

king ndîi ngê dê pyódu,

u wêdêwêdê mu daa mu tp:ook:omo. *

⁷Apu, Nmî gha dmi mb:aamb:aa ngê pyaa we, w:aa myedê pyw:ee koo.

Apu, Chaa kîgha koo,

mu kópu u dîy:o sipi tp:oo ala ngwo a yéyééé,

u yémî p:uu ngê yéyééé u kpîdî dmi u mbwo dê t:oo,

* **19:3:** Tpyuu 14:11 * **19:4:** Tpyuu 4:9-11 * **19:6:** Tpyuu 11:15-18; 14:2-3

u yoo knî yi k:ii ngmidi ngê a pyodopyodo té. *

⁸ Apu, Kpîdîni u mbwo dê t:oo,
Chóó Lémi ngê u kwo dê y:oo.
Apu, Yi kpîdî dmi kpaapîkpaapî dé,
tupwó yi p:uu daa t:a.

(Yi kpîdî dmi kpaapîkpaapî dé yi nt:u kópu, kópu mb:aa n:ii nmî Mî u yoo knî y:oo a d:uud:uu tumo.)

⁹ Enjel ngê a ka pê, Ala kópu d:êê ngi. A ka pê, Sipi tp:oo ala ngwo a yéyééé. A ka pê, Chóó Lémi ngê yélini yi kmaapî tédê a dóó kalê too, yi yéli y:oo w:aa wa a pyw:ee ngmê. A ka pê, Chóó Lémi ngê yi kópu dyuu ndêndê ngê dê vyi té, daa k:omodanê kópu dyuu. *

¹⁰ Yi ngwo enjel yu dmyeno kwodokwodom-biy:e k:ame nî ghê wo, ngmênê a ka pê, Apuu! A ka pê, Nangê châpu nê. A ka pê, Nîdê mbwó yoo, yélini yi k:ii Yesu u kópu dyuu nmyi mgîmî ngópu, Chóó Lémi p:uu ntee nmye dpodo té, yinté p:uu myinî dpodo. A ka pê, Nangê châpu nê, Chóó Lémi p:ee vyîlo yu châpu ngi, mu kópu u dîy:o Yesu u kópu dyuu Chóó Lémi u komo kapî pyu knî y:oo wunê a m:uu tumo. *

Yesu ngê tpile tp:oo dono u ngwo dyênê ngê

¹¹ Yi ngwo mbóó a ngópu a kpêmî ngê, hosi kpaapîkpaapî ngmênê módu, pi pyipwo ngmêdooy a, k:omodanê kópu p:uu dépwo ya, myedaangmê kn:aadi ngê. Yoo ntênê a kóté kîgha too, yi p:uu u ngwo a l:êê yédi. ¹² Ngwolo dê ndê dóó ntee tpile dê, dyámê pee yilî yi kîdon dé mbêmê dnye kwo. U pi kêpa nî módu, ngmênê u nt:u kópu pi

* **19:7:** Tpyuu 21:2,9; Epeso 5:32

* **19:9:** Luukí 14:15

* **19:10:** Tpyuu 22:8-9

ngmê u lama daa tóó, chóó u mo u lama a tóó. *
 13 U pi alanté nmo tpapê ngê, Chóó Lémi u Kópu Dyuu. Kpîdîni u mbwo doo ya, d:ud:umbiy:e wêê vyi. * 14 Chóó Lémi u lede knî y:oo dnye yâmuyâmu, hósi kpaapîkpaapî knî yi pyipwo dnye ya, kpîdî kpaapîkpaapî dmi yi mbwo yidoo ya, tupwó yi p:uu dêpwo ya. 15 Yoo dyêêdî dono yi vye u l:êê dîy:o taa ñepwi ngmê u kwo ngma a pwii wo. Nkichi pee kiyé ngê adî vye dé. Yoo dono wain kîgha mtyé ntee tpile ngê wa pyódu té, adî vyilêvyilê dé, yi wêê adî pyuwopyuwuwo, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi dpodombiy:e ye nod:e wo. * 16 U pi u kpîdî p:uu doo ya, kpâlî kn:ââ dê yi p:uu myedoo ya, apê, King yintómu yi King, Lémi yintómu yi Lémi. *

17 Yi ngwo enjel m:uu nî módu, kââdî mbêmê doo kwo. Wââ ntee ñméni, n:ii knî yi lama tpile tp:oo ntóó pîpî a tóó, dpodombiy:e ye mbwolo, yepê, A pwiyé dmyeno. Yepê, Chóó Lémi ngê kmaapî ndîi nmyi l:êê dîy:o ngmêwunê pwapî. 18 Yepê, Pi dyêêdî yintómu yi ntóó dmi dpî ma tóó. Yepê, King yoo, kada pini yoo, lede yoo yi k:ii, l:êê têê a pwopwo té, yi ntóó dmi dpî ma tóó. Yepê, Hósi dé, yi tpiipi yoo yi ntóó dmi dpî ma tóó, pi dyêêdî yintómu, wop dpodo pyu yoo, ndapî p:uu dpodo pyu yoo, yélini yi pi dmi ndîi dé ó têê dé, yintómu yi ntóó dmi dpî ma tóó.

19 Yi ngwo tpile tp:oo dono nî módu, dyámê mbêmê king yoo, yi lede yoo yintómu yi k:ii, p:uu dnye ya. U yi y:e doo kwo, Pini n:ii hósi kpaapîkpaapî pyipwo a tóó, u lede yoo yi k:ii, nmî

* 19:12: Tpyuu 1:14 * 19:13: Njon 1:1,14 * 19:15: Tpyuu 1:16 * 19:16: Tpyuu 17:14

vya té. * ²⁰ Ngmênê dêê dniye, p:ee vya tumo, tpile tp:oo dono mgîmî ngópu, u komo kapî pyu mye mgîmî ngópu, n:ii ngê mbwudu yilî u pi mbêmê mwiyé dpîmo a chapî dé. (Yi mbwudu chapî mbêmê yoo dono mwiyé a dóo too, tpile tp:oo u l:ii yi p:uu u ngwo a t:ee ngópu, u yâpwo tpile ka myed-nyimo a ngêpê.) Yi tpile tp:oo dono, u komo kapî pyu u k:ii, mgîmî dumo, yi ghê dê dpîmo ya, ndiya u ngwo d:ii dumo. Mwááli dyuu d:ud:umbiy:e kîikîi ngê ntee dpî pyódu, yinté kwéli ghê dpîmo mgîni vyîmî. * ²¹ Pini n:ii hosi kpaapîkpaapî pyipwo doo ya, yi tpódu yi lede yoo vya too. Taa n:ii u kwo doo kwo, u ngwo vya too. Wââ ntee ñméni knî y:oo yi ntóo dmi ma tumo, d:ud:umbiy:e pile dniye. *

20

Yesu ngê u yoo u ngwo a y:enê

¹ Enjel ngmênê módu, mbóo p:uu a ndê wo. Mgî k:oo mbwa keñe u kii kumu doo tpyé, puwóma té ndîi kumu my:oodoo tpyé. * ² Tópukada n:ii mw:ee ngê wunê doo a ya, u pi Setan, mye Dono u Kn:ââ, yi enjel ngê yi tópukada mgîmî ngê, puwóma té ngê kudu ngê. M:ââ yono yono y:a yinté kudu ngmê ngê adî ya. * ³ Yi enjel ngê mgî k:oo dyîngo, keñe u kwo kuwo ngê, kii yipe ngê, cháâ u l:ii keñe p:uu mye t:ângo, apê, Yoo dyêêdí yintómu daamuwa dóo té, u dí m:ââ yono yono y:a mbwa k:oo wa ma. Apê, U kuwó dini ghi ngê amê pwii, daa ndîi la ghi tp:oo kuwa adî m:ii.

* **19:19:** Psalm 2:2 * **19:20:** Tpyuu 13:11-17; 20:10 * **19:21:**

Tpyuu 19:17-18 * **20:1:** Tpyuu 9:1 * **20:2:** Mát 12:29; Mak 3:27

⁴ Yi ngwo yoo ngmênî módu, pi knî y:oo n:ii dé a vya tumo, mu kópu u dîy:o Yesu daa mb:ii ngópu, nmî Mî u kópu pi knî ye dnyimo a tpapê. Yi yéli y:oo tpile tp:oo dono dêdnya a cháâcháâ, u yâpwo tpile ka myedêdnya a ngêpê. Yi tpile tp:oo u l:ii yi kêpa dêpwo ya, yi kêlê myedêpwo ya. Yi kópu u l:êê dîy:o mgîdî u yoo knî y:oo vya tumo, ngmênê yi ghê dmi dé Yesu Kédisu ka lee dniye, u che p:ââ pee ngê pyódu too, yi ya têtê dmi knî yi mbêmê dnye ya, Yesu u k:ii yoo dnye y:enê dé, u dî yi m:aani yono yono y:a chedê ngê wa pyódu.

* ⁵ Yi pyidepyide, mwiyémwiyé pyidepyide. (Wo yéli n:ii pw:oo dniye, yi ghê dmi mēdaa kele, u dî yi m:aani yono yono y:a chedê ngê wa pyódu.) ⁶ Yélini mwiyémwiyé wunê pyidepyide nyédi, Chóó Lémi u nuu u yoo, w:aa dpo pyw:ee ngmê. Pwopwo myomoni ngê mēdaawa dyênê té, ngmênê Chóó Lémi Mupwo yi kada adnyin:aa kwo, adnyi chaa kîgha dê, kêlî pini ngê adnyi ya, Yesu Kédisu u k:ii yoo amyednyi y:enê dé, u dî yi m:aani yono yono y:a chedê ngê wa pyódu.*

Nmî Lémi ngê Setan u ngwo wa kpada

⁷ Dini ghi n:ii ngê yi m:aani yono yono y:a chedê ngê wa pyódu, Setan mbwa k:oo wa pwii, ⁸ dyámê wope wope wa lê, yoo dyêédî yilî wa dóó, u pee wa kaa té. Yoo miyó ngê wa pyódu, ngmê u pi Nkok, woni u pi Mankok. Setan ngê l:êê u l:êê dîy:o nipi wa a danê té, têtê tii ntee mye yinté. ⁹ Yi yéli yi ngwo nî módu, dyámê wope wope a ndê dniye, nmî Mî u yoo téli k:oo kaa ngópu, u yi y:e doo kwo,

* **20:4:** 1 Kódin 6:2; Tpyuu 6:9; 13:16-17; Dan 7:27

* **20:6:**

Tpyuu 2:11; 1 Pita 2:9

Nmî vya té. Kwéli dnye ya, nmî Mî u nuu u p:aa. Ngmênê yoo dono dêê dniye, ndyuw:e mbóó p:uu ngma a ndê wo, yi yéli d:ud:umbiy:e dyênê too. ¹⁰ N:ii ngê a dóó too, Setan, nmî Lémi ngê mgîmî ngê, ndiya dyîngo. Mwááli dyuu d:ud:umbiy:e kîkî ngê ntee dpî pyódu, yinté kwéli ghê doo mgînî vyîmî. Tpile tp:oo dono, u komo kapî pyu u k:ii, yi pyile knî y:i nipi dnye mgînî vyîmî. W:êênî mgîdî vy:o y:i adnyi mgînî vyîmî, chedê ngê daawa pyódu.

Pi yintómu yi kóté kîgha

¹¹ Yi ngwo nmî Mî nî módu, u ya tédê kpaapîkpaapî mbêmê tââ doo ya. Mbóó dyámê mbêpê knopwo, mye y:aa knopwo. ¹² Myenté yélini pw:oo dniye, my:aa m:uu too, woni yi pi dmi ndîi dé, woni yi pi dmi tédê dé, nmî Mî u kada dnye kwo. Yi puku dmi pywáli too. Kópuni mwiyé a d:uu tumo, yi pi dmi yi puku dmi yedê dnye ya. Yi kópu knî yi l:êê díy:o nmî Mî ngê kóté kalé too. Puku dmi m:uu mye pywáli ngê. N:ii knî y:oo ghê kamî a pyw:ee ngópu, yi pi dmi yi puku yedê doo ya. * ¹³ Yélini kóté kalé too, woni nt:ee mwiyé a pw:oo dniye, woni dyámê mbêmê mwiyé a pw:oo dniye. Yi kópu knî yi l:êê díy:o yintómu kóté kalé too. * ¹⁴ Pwopwo ndiya kée ngê, kmêna mbwee kwéli dnye ya, yi kélî ghi ndê ngê mye ndîi. Yi ndyuw:e u pi pwopwo myomo. * ¹⁵ Ghê kamî u yoo yi puku yedê, yélini yi pi dmi y:i dèdnye ya, ndiya mye kée too. *

* **20:12:** Dan 7:9-10; Mát 25:31-46; Tpyuu 20:5; 13:8; 2 Kódin 5:10; Dpodo 17:31 * **20:13:** Lóma 2:6; 1 Pita 1:17; Tpyuu 22:12
* **20:14:** 1 Kódin 15:24-26,54-55 * **20:15:** Mát 25:41

21

Mbóó dyámê kamî dê yi danêmbum

¹ U kuwó dini ghi ngê mbóó dyámê kamî dê nî m:uu doo. Mwiyéni dê y:aa knopwo, ntii mye y:aa wo. * ² Yi ngwo nmî Mî u p:aa Njedusalem kamî nî módu, mbóó p:uu u kwo a ndê wo. Kwodo ngê yéyéyé u kpîdí u mbwo ntee dpî t:oo, u moo k:i i u ngwo dpî yéé knî, yi p:aani yinté l:âmo ngmê ngê doo ya. * ³ Nmî Mî kwéli doo ya, pi ngmê u dnye ndîi y:i ngmêni nyongo, apê, Chóó Lémi ala ngwo u yoo knî yi vy:o a kwo, u k:i i nipi adnyi ya. Apê, Chóó u yoo ngê adnyi ya, yi Yâpwo ngê amyaa ya. ⁴ Apê, Yi ngemi pwo dmi yi ngîma wa pyi té. Apê, Mêdaadnyi pwopwo, mêdaadnyi mbê, mêdaadnyi yii, mêdaadnyi wélîlî mgîni vyîmî. Apê, Yi kópu mbwee dé chedê ngê kêdê pyaa dmi. *

⁵ Yi ngwo nmî Mî ngê apê, Tpile yilî yintómu kamî ngê n:aa pyépi té. Myenté a ka pê, Ala kópu dyuu d:êê ngi, mu kópu u dîy:o ndê kópu dyuu, ndêndê ngê daawa têda dmi. ⁶ A ka pê, Dye ghi mbwee machedê. A ka pê, Kn:ââ nê chópu, nkoo an:uu yé. A ka pê, Pini n:i i adî mbwaambwaa, mbwaa u kwo wanî y:oo, a ka daawa pwila. A ka pê, Yi mbwáani dpuwo nuu k:oo wunê mbêpê, u nt:u, ghê kamî. * ⁷ A ka pê, N:i i dono p:uu adî l:êê, mbodo mudu y:i wa yââ, yi mbwáani vyîlo ayi ndanî. A ka pê, Yi pini u Yâpwo ngê anî ya, a tp:ee ngê wanî pyódu. * ⁸ A ka pê, Ngmêni yélini adnyi

* **21:1:** 2 Pita 3:13 * **21:2:** Hipîlu 11:16; Tpyuu 3:12 * **21:4:** Tpyuu 7:17; 1 Kódin 15:24-26 * **21:6:** Tpyuu 1:8; 22:13,17; Is 55:1; Njon 7:37 * **21:7:** Lóma 8:14-17

nkîngê, ye Yesu ayi mb:ii ngmê, u nkwo anî mb:ii té. A ka pê, Daa kêlîmî pyu yoo, yoo tupwótupwó dé, pi vyee pyu yoo, pyââ ti pyu yoo, mââ ti módó yoo, nkwépi yoo, mbwee ka ngêpê pyu yoo, k:omodané pyu yoo yintómu, a ka pê, yi yéli pwopwo myomoni ngê wa nt:ââ té, ndiya adnyin:aa mgîni vyîmî.

Njedusalem kamî u kópu dyuu

⁹ Enjel a ka ngma a loo, n:ii ngê kpadakpada u mbwaa kuu mwiyé ngmêdoo tpyé. A ka pê, A p:uu kááli. A ka pê, Sipi tp:oo u kpâm nga nîné kêmakêma. * ¹⁰ Yi ngwo nmî Mî u Ghê Dmi mbêmê yi enjel ngê mbu ndîi ngmê mbêmê km:êê noo. Nmî Mî u p:aa Njedusalem y:i a ka a kêma ngê. Nmî Mî ka mbóó p:uu a ndê wo, doo a wupwo. ¹¹ Yi p:aani kââyikuu ntee tpile yedoo ya, nmî Mî u wuu ndîi y:i doo dnyednye. ¹² Chêêpî mbwa ndîi ngê yina ngmê, tââ u dí chono dêpwo ya. Koko tédê y:a mê miyó doo ya, enjel y:a mê miyó knî y:oo dnye t:âât:ââ dé. Yi koko tédê dmi yi pwo Yisîléli tpémi yi dyêêdí y:a mê miyó yi pi dmi doo ya. ¹³ Yi p:aani u koko tédê dmi pyile pyile doo ya, wope pyile, wope pyile, amêpe pyile, mwada pee pyile. ¹⁴ Koko tédê y:a mê miyó yi maknopwo chêêpî ndîi y:a mê miyó doo kwo. Sipi tp:oo u dyépi y:a mê miyó knî yi pi dmi yi p:uu doo ya.

¹⁵⁻¹⁶ Enjel n:ii a ka doo danêmbum, kiyé kumu ngmêdoo tpyé, nkól ngê l:âmo ngmê. Yi kiyé ngê yi p:aani u mti a ngópu, chêêpî mbwa u mti a ngópu, koko tédê dmi yi mti dmi myedê ngópu. Yi p:aani chêêpî mbwa wope wope wondy:ââ wondy:ââ dé, d:ud:umbiy:e daadîi mu ló wee ó! Tââ mye

* **21:9:** Tpyuu 15:1; 21:2; Epeso 5:27

yindy:ââ, my:oo yono yono y:a mê podoo yono y:a. (2,400 km.) ¹⁷ Chêêpî mbwa u ntumuntumu u mti kóó mêê ngê myedê ngópu, yono y:a mê podoo y:a mê páádi. (144) Pi kóó ndy:ââ, yi enjel kóó mye yindy:ââ. ¹⁸ Yi p:aani nkól ngê l:âmo ngmê, kââyikuu ntee tpile yedoo ya. Chêêpî mbwa mye kââyikuu ntee tpile, u pi njasîpê, myedoo a wuu mbele. ¹⁹ Chêêpî mbwa u maknopwo chêêpîni dnye ya, kpîlê ngmê dé. Chêêpî pee n:i k:uuchêm mb:aamb:aa dé, yi p:uu knî ngmêdoo ya. Ngmê kââyikuu ntee tpile yedoo ya, u pi njasîpê, myomoni u pi sápaiya, pyoloni u pi ákêtî, podoni u pi emîdîl, ²⁰ limoni u pi oniks, wononi u pi kaniliyên, piini k:i chii yââ, u pi kîdaisîlaitî, woloni u pi mbedîl, tówoni u pi tópas, yononi u pi kálsedoni, mê ngmêni u pi têêkwoys, mê myomoni u pi amîtis. Yintómu k:uuchêm mb:aamb:aa dé, dnya a wuu mbele. ²¹ Keñe y:a mê miyó knî kêmê pee pââ ndîi ngê l:âmo ngmê dé, keñe ngmê, kêmê pee pââ ndîi ngmê. Yi p:aani kââ puu ghê nkól ngê l:âmo ngmê dé, mye kââyikuu ntee tpile yedoo ya.

²² Chóó Lémi u yâpwo ngomo y:i dîpî módu, mu kópu u dîy:o p:aani pee p:aani pee yintómu yâpwo ghi dé. Nmî Lémi Chóó Lémi, pini n:i u wêdêwêdê ndîi, sipi tp:oo k:i, yi p:aani woape woape a tóo mo. ²³ Yi p:aani kââdî daa pil:apil:a, d:ââ myedaa pil:apil:a, mu kópu u dîy:o nmî Mî u wuu ndîi y:i a dnyednye, sipi tp:oo yi p:aani u lam ntee tpile ngê a kwo. * ²⁴ Dyámê mbêmê pi yintómu yi p:aani u wuu adnyi paa, king yoo y:i wa lee dmi, nmî Mî wa châpu ngmê, kwowo, Dp:oo king

* **21:23:** Is 60:19-20; Tpyuu 22:5

yoo, nyi mu ngmidi king ndêndê. ²⁵ Yi p:aani u keñe y:a mê miyó knî dye ghi yintómu adnyi kweñe, daawa kuwo t:oo, mu kópu u dîy:o mgídî daada a ghayghay, dye ghi yintómu w:êênî adnyi ya. ²⁶ Dyámê wope wope yoo wa a ndê dmi, nmî Mî adnyin:aa chââchââ, amyednyi chaa kîgha. ²⁷ Tpileni Chóó Lémi ka tupwótupwó dé, yi p:aani daangmêwa kee. Pi dono yoo, k:omodanê pyu yoo, yi p:aani myedaangmêwa kee. Ghê kamî u yoo yi puku yedê, yélini yi pi dmi sipi tp:oo ngê y:i a d:êê too, vyîlo yi yélini yi p:aani ayi kee dmi. Kn:aa pini daangmêwa kee. *

22

¹ Mbwááni n:i u nt:u, ghê kamî, yi enjel ngê a ka myedê kêma ngê. Nmî Mî sipi tp:oo k:ii kwéli a tóo mo, yi mbwááni y:i wunê mbêpê, myewunê wuu mbele. * ² Yi p:aani nûknîñuknî p:uu wunê mbêpê. Yini n:i u nt:u ghê kamî, yi mbwááni nkîgh:ê wope wope a wee. Yi yini knî d:ââ yintómu knî yi k:oo a dââ nyédi. M:ââ k:oo y:a mê myontómu dpî da dmi. Yi p:aani tpémi y:oo kîgha a pîpî tumo, u l:êê dîy:o yi ghê kamî chedê ngê daawa pyódu. Pi dyêédî yintómu knî yi vy:o yélini y:i wa lee dmi, yi yini yââ wa a ngî t:oo, yi chóochóo adnyi pyipyi dé. ³ Tpileni daa Chóó Lémi u nuu u tpile dé, yi p:aani daangmêwa kee. Nmî Mî, sipi tp:oo k:ii, yi p:aani adpî ya, yi dpodo pyu yoo y:i adpî y:enê dé, nmî Mî u nkwo adnyi chaa kîgha. * ⁴ U pi yi kêpa adî ya, kwódo ng:oo dmi wa m:uu ngmê. * ⁵ Yi ngwo

* **21:27:** 1 Kódin 6:9-10; Tpyuu 3:5; 13:8 * **22:1:** Gen 2:9

* **22:3:** Tpyuu 7:15 * **22:4:** Mát 5:8; Tpyuu 14:1

mgîdî daadî ya, lam daadnyi kwo, kâadî mêdaadî pil:apil:a, mu kópu u dîy:o nmî Mî Chóó Lémi vyîlo ayi pil:apil:a. Nmî Mî k:i:i king ngê adnyi ya, chedê ngê daawa pyódu. *

Yesu u diyédiyé u kópu dyuu

⁶ Enjel ngê a ka pê, Kópuni chi ny:ee té, ndê kópu dyuu, daawa têda dmi. A ka pê, Nmî Lémi Chóó Lémi, pini n:i:i ngê komo kapî pyu knî ye u Ghê Dmi a y:ângo, yi pini ngê nga atédê dy:ââ nê, mu kópu u dîy:o kópuni daa kêmakêma a pyodopyodo té, u dpodo pyu yoo yi lama pîdny:oo ya. ⁷ A ka pê, Yesu Kédisu u kópu dyuu nyeni. Apu, Daa kêmakêma nîné pwiyé knî.

Ala puku yedê nmî Lémi u kópu dyuu ye kwo, daa pi ngmê u kópu dyuu. N:i:i knî y:oo adnyi nyêmi dé, yi gha vy:o adnyi yiyé dé, w:aa wa a pyw:ee ngmê. *

⁸ Nê Njon. Ala kópu dyuu a chóó nî módu, a chóó my:aa nyongo. Dini ghi n:i:i ngê yi kópu yilí nî m:uu too, my:aa ny:ee too, yi ngwo enjel n:i:i ngê a ka a kêma too, yu dmyeno kwodokwodomby:e k:ame nî ghê wo, ⁹ ngmêné a ka pê, Apuu! A ka pê, Nangê châpu nê. A ka pê, Nîdê mbwó yoo, yélini yi k:i:i Chóó Lémi u komo nmye kapî ngópu, Chóó Lémi p:uu ntee nmye dpodo té, yinté p:uu myinî dpodo. A ka pê, Yélini y:oo ye kópu dyuu adnyi chââchââ, Chóó Lémi p:uu ntee adnyi dpodo, yinté p:uu myinî dpodo. A ka pê, Nangê châpu nê, Chóó Lémi p:ee vyîlo yu châpu ngi. ¹⁰ A ka pê, Nmî Lémi u kópu dyuu n:i:i ye puku yedê chi d:êê té, nangê

* 22:5: Tpyuu 21:23,25 * 22:7: Tpyuu 1:3

mgîmî té. A ka pê, Ye puku dmi pi knî ye nangê kwódu, mu kópu u dîy:o kópuni yi pi dmi y:i a pyede, daa kêmakêma a pyodopyodo té. ¹¹ A ka pê, Yélini dono, mîdny:oo dono. A ka pê, Yélini nmî Lémi ka tupwótupwó dé, tupwótupwó ngê dny:oo ya. A ka pê, Yélini mb:aamb:aa dé, kópu mb:aa dny:oo d:uud:uu dé. A ka pê, Yélini nmî Lémi u nuu u yoo, u nuu u yoo ngê dny:oo kwo.

¹² Enjel ngê a ka pê, Yesu Kédisu u kópu dyuu nyeni. Apu,

Daa kêmakêma nîné pwiyé knî.

Apu, Pi yintómu knî ye yi pywuu dmi anê núw:o, kópuni a d:uud:uu tumo, ye an:uu pwila té. *

¹³ Apu, Kn:ââ nê chópu, nkoo an:uu yé. *

¹⁴ Apu, N:ii knî y:oo yi kpídí dmi a ghêê tumo, w:aa ndîi wa a pyw:ee ngmê, mu kópu u dîy:o u ntââ ngê wa pyaa dmi, p:aa mb:aa wa lee dmi, koko têdê wamî kee dmi, ghê kamî u yi kîgha adnyin:aa pîpî dé. *

¹⁵ Apu, Ngmênê w:ââ ntee yéli yi p:aani daawa nî dmi.

Apu, Nkwépi yoo,

pyââ ti pyu yoo, mââ ti módó yoo,

pi vyee pyu yoo,

mbwee ka ngêpê pyu yoo,

yi yéli yintómu yi p:aani daawa nî dmi.

Apu, Yélini a k:omodanê nyédi

ó k:omodanê yi nuu u kópu ngê a tóó,

yi p:aani myedaawa nî dmi. *

* **22:12:** 2 Kódin 5:10

* **22:13:** Tpyuu 1:8; 21:6

* **22:14:**

Tpyuu 22:1-2 * **22:15:** Tpyuu 21:27

16 Yi ngwo nmî Lémi u dnye nî nyongo, a ka pê, Nê Yesu. A ka pê, A enjel nga kîd:a dy:ââ, mu kópu u dîy:o a yoo yintómu knî yi k:i:i yi kópu yilî nmyi lama pîchoo ya. A ka pê, Nê Dépidi ntee pini, u tii nédê nê chópu. A ka pê, Nê mywe, a wuu ndî. *

17 Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê Yesu ka kópu, A pwiyé. Sipi tp:oo u yémî p:uu ngê kópu, A pwiyé. N:i:i knî y:oo ala kópu dyuu wa ny:ee ngmê, ala kópu dny:oo tpa:pê, A pwiyé.

N:i:i adî mbwaambwaa, dpo pwiyé we. Mbwaáni n:i:i u nt:u ghê kamî, n:i:i ngê u yi adî kwo, Nî nda, yi pini ngê choo ndanî, u pywuu daa tóó. *

U kuwókuwó kópu

18 Nê Njon. Kópuni dyuu ala puku yedê a kwo, nmî Lémi u kópu dyuu. Daa pi ngmê u kópu dyuu. Kópu ngmê p:uu nmyi ng:aa dmi nîné t-emî, p:uu dmyinê nuw:o. N:i:i ngê chóó u kópu dyuu ala puku yedê m:uu wa d:êê, Chóó Lémi ngê u kpadakpada ndî ngê wa pyódu. Kpadakpada u kópu dé n:i:i ala puku yedê a pyede, Chóó Lémi ngê yintoo kpadakpada u kwo ayi y:oo. * 19 N:i:i ngê ala puku yedê kópu woni knî wa a kuwo té, pi knî ye daawa vyi té, Chóó Lémi ngê yi pini wa a kuwo, kóó k:oo daawa kââ. P:aa mb:aa n:i:i u pi ala puku yedê a tóó, yi daawa nî, ghê kamî u yi kîgha daamî ma. *

20 N:i:i ngê ala kópu dyuu a ka vyi too, a ka pê, Ndêndê ngê daa kêmakêma nîné pwiyé knî. Kwono,

* 22:16: Lóma 1:3-4; Tpyuu 1:1

* 22:17: Tpyuu 21:6; Is 55:1

* 22:18: Deut 4:2; Tpyuu 15:1

* 22:19: Tpyuu 22:2

Up:o yila, a nuu u kópu yichi vyi. Kwono, Nmî Lémi Yesu, a pwiyé. *

²¹ A tîdê mbwó yoo, nmî Lémi Yesu ntênê nmye choo a vwuwo.

Wu u dí.

* **22:20:** Tpyuu 3:11; 1 Kódin 16:22

NMÎ MÎ U KÓPU DYUU
The New Testament in the Rossel Language, also called
the Yele Language, of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Yele Rossel long Niugini
copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 2011-2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yele Rossel (Yele)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2009-11-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Mar 2024 from source files dated 13 Dec 2023

f23d3065-5277-5598-adb2-6416a21ad128